

**Рівненський зоологічний парк
загальнодержавного значення**

Річний звіт 2019

Рівненський зоологічний парк

загальнодержавного значення

вул.Київська 110, м.Рівне, 33027, Україна

Тел/факс: +38(0362)653859, +38(0362)653840, +380983545399

zoo.rv.ua@gmail.com | www.zoopark.rv.ua

www.facebook.com/Rivnezoo | www.instagram.com/zooparkrivne

Спеціалісти зоопарку:

Ірина Оліферук	Заступник директора по зооветчастині
Валерій Мельничук	Заступник директора по господарській частині
Олена Ковальчук	Головний бухгалтер
Марія Кривуша	Фельдшер ветеринарної медицини
Юлія Вишневська	Завідуюча відділу тераріумів та акваріумів
Юлія Шутова	Завідуюча відділу приматів
Олександр Дячук	Завідуючий відділу хижаків
Віра Гламазда	Завідуюча відділу птахів
Алла Верстляр	Завідуюча відділу копитних
Катерина Арафаїлова	Завідуюча відділу «Кінний двір»
Катерина Лесик	Завідуюча відділу віварію та домашніх тварин
Людмила Кузьмич	Завідуюча відділом годівлі
Алла Пацько	Завідуюча відділом складського господарства
Мирослава Патій	Завідуюча науково-просвітницького відділу

Загальні відомості

РІВНЕНСЬКИЙ
ЗООПАРК

Рівненський зоопарк – унікальний куточок природи на околиці міста, в якому утримується 186 видів представників світової фауни.

Для відвідувачів зоопарку розроблена зручна та гнучка система вартості вхідних квитків: дорослий, дитячий, сімейний та пільговий. Для огляду експозиції екзотаріуму діє окремий квиток.

Для зручності розрахунку та можливості заощадити сім'ям при відвідуванні території зоопарку, був розроблений сімейний квиток (тато+мама+2 дитини) та багатодітним сім'ям, які пред'явили відповідний документ.

У 2017 році була введена акція про безкоштовний вхід кожного першого понеділка місяця для пільгових категорій. Ця практика поширена в багатьох зоопарках країни. Рівненський зоопарк долучився до неї, щоб надати можливість пільговій категорії населення відвідати зоопарк на безкоштовній основі. Акція привернула значну увагу пільгових категорій населення, тому було вирішено її продовжити.

Вартість квитків:

Експозиція:
Дорослий – 80 грн
Дитячий – 50 грн
Сімейний 2+2 – 200 грн.
(тато+мама+два дитини)
Багатодітна сім'я – 200 грн.
(при наявності посвідчення)

Пільговий – 50 грн
(при наявності документу)
– Студенти
– Пенсіонери за віком;
– Інваліди 2-ї групи;
– Військовослужбовці
строкової служби;
– Учасники війових дій;

Екскурсійна обслуговування: (до 25 чол.) – 130 грн.
При замовленні групових екскурсій
на кожних 10 дітей 1 супроводжуючий безкоштовно

Екзотаріум:
Дорослий – 50 грн
Дитячий – 25 грн

Зоопарк працює щодня без перерв та вихідних:

9:00–20:00 (квітень–жовтень)
9:00–17:00 (листопад–березень)
Каси зачиняються на 30 хв. раніше

Безкоштовний вхід:
– діти до 100 см.
– пенсіонери 75+
– інваліди 1-ї групи
(1 супроводжуючий)
– діти-сироти
(наявність єдиного квитка)

Перший понеділок місяця вхід безкоштовний для всіх пільгових категорій

У 2019 році піднялась вартість вхідних квитків: дорослий здорожчав – на 30 грн., дитячий – на 20 грн., сімейний та для багатодітних сімей – на 70 грн., пільговий – на 20 грн. В екзотаріум: дорослий – на 25 грн., дитячий – на 10 грн. Для відвідувачів з'явилась нова послуга – іпотерапія (ізда верхи, як метод лікування), для якої було розроблено квитки із встановленою вартістю - 200 грн. В зимовий період для постійних відвідувачів доступний у продажі річний абонемент, який надає змогу відвідати зоопарк за зниженою вартістю.

Цього року на касі зоопарку можна було придбати такі види абонементів:

Дорослий (10 відвідувань) – 300 грн.

Дитячий (10 відвідувань) - 200 грн.

Рівненський зоопарк поділяється на такі структурні підрозділи:

Дирекція (5 посад).

Зоологічна частина (51 посада):

- Ветеринарна служба зоопарку (2 посади);
- Відділ тераріумів та акваріумів (7 посад);
- Відділ приматів (7 посад);
- Відділ хижаків (5 посад);
- Відділ птахів (5 посад);
- Відділ копитних (10 посад);
- Відділ «Кінний двір» (6 посад);
- Відділ віварію та домашніх тварин (5 посад);
- Відділ годівлі (4 посади).

Науково-просвітницький відділ (4 посади).

Господарська частина (28 посад):

- 1) водії (2 посади);
- 2) охорона (8 посад);
- 3) опалювачі (4 посади);
- 4) двірники (4 посади);
- 5) буд. бригада (8 посад);
- 6) прибиральники службових приміщень (2 посади).

Бухгалтерія (13 посад):

- Відділ складського господарства (2 посади).

Всього згідно штатного розпису 103 посади.

Історія Рівненського зоопарку

РІВНЕНСЬКИЙ
ЗООПАРК

Свою історію Рівненський зоопарк розпочинає з 1982 року. За ініціативою Рівненської обласної організації Українського товариства охорони природи, на східній околиці міста було виділено земельну ділянку площею 11,7 га та розпочато її благоустрій.

Першими мешканцями були представники місцевої фауни, яких завезли з лісових господарств області та з колекції обласного краєзнавчого музею. Це були дикі кабани, вовки, лисиці, лось. З цирку привезли бурого ведмеда, який довго тішив відвідувачів зоопарку і прожив тут до похилого віку.

А згодом почалася активна співпраця з зоопарками тоді ще Радянського Союзу. Так в зоопарку з'явилися мавпи, олені, бізони, верблюди, гімалайські ведмеді, різноманітні птахи.

В період з 1985 по 1988 роки продовжувалась подальша розбудова зоопарку. В цей час з'явилися нові вольєри, каскад штучних водойм, нове адміністративне приміщення, в якому розпочав свою роботу акваторіум. Завдяки ентузіазму працівників зоопарку, колекція тварин поповнювалася новими видами, було розпочато формування

колекції тераріумних тварин.

Протягом 10 років, як структурний підрозділ об'єднання парків культури, зоокуточок розбудувався, проводився благоустрій території. В 1992 році рішенням міської Ради зоопарк зареєстровано як окрему юридичну особу.

В 1998 році указом Президента України Рівненському зоопарку було присвоєно статус об'єкта загальнодержавного значення (№1341/98 від 09.12.1998 року), а його територію визнано об'єктом Природно заповідного фонду України.

Зоопарк сьогодні — це колекція з 186 видів тварин, улюблене місце відпочинку та прогулянок всією сім'єю. Основна частина зоопарку — це залишки старого фруктового саду та єдиний в межах міста природний лісовий масив площею 4,7 га.

На території зоопарку знаходиться більше 130 видів деревних, чагарникових та трав'янистих рослин.

ФІНАНСОВО – ЕКОНОМІЧНИЙ ВІДДІЛ

Ковальчук Олена
Головний бухгалтер

Надходження та використання коштів
за 2019 рік

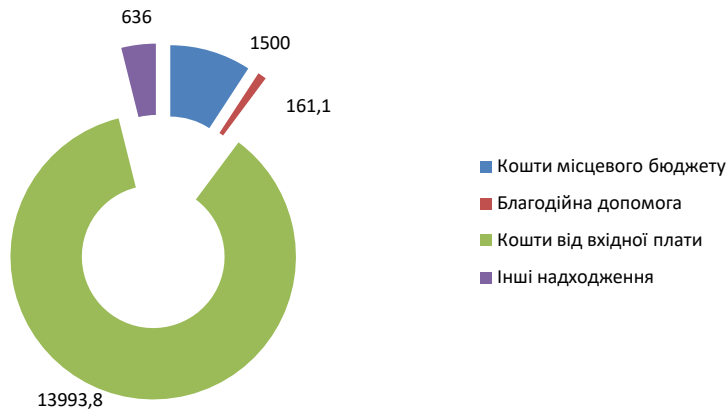
Надходження:

- Основний дохід (відвідування експозиції зоопарку)	- 13 993,8 тис. грн.
- Дохід від діяльності відділу «Кінний двір»	- 110,6 тис. грн.
- Дохід від реалізації молодняка тварин	- 17,0 тис. грн.
- Безповоротна фінансова допомога	- 161,1 тис. грн.
- Надання платних послуг	- 267,6 тис. грн.
- Дохід від реалізації рекламно-інформаційної продукції	- 5,1 тис. грн.
- Інші надходження	- 235,7 тис. грн.
- Фінансування міського бюджету (поточні видатки)	- <u>1 500,0 тис. грн.</u>
РАЗОМ :	-16 290,9 тис.грн.

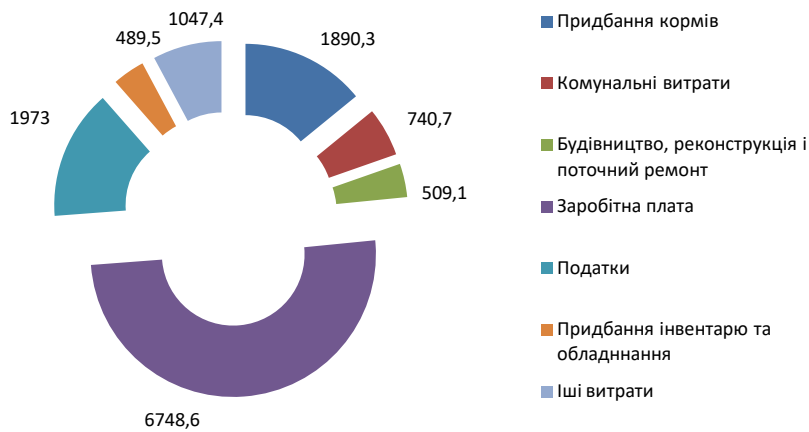
Використання:

- Придбання кормів для годівлі тварин	- 1 890,3 тис. грн.
- Будівництво та поточний ремонт	- 509,1 тис. грн.
- Заробітна плата та нарахування	- 6 748,6 тис. грн.
з них за кошти місцевого бюджету	- <u>1 500,0 тис. грн.</u>
- Витрати на утримання автопарку, оновлення автопарку	- 396,4 тис. грн.
- Придбання обладнання, матеріалів та інвентарю	- 489,5 тис. грн.
- Придбання тварин	- 18,0 тис. грн.
- Послуги охорони	- 9,1 тис. грн.
- Оплата витрат на популяризацію закладу, рекламу, інформаційну та масово просвітницьку продукцію	- 47,6 тис. грн.
- Придбання ветеринарних препаратів, оплата послуг з дезінфекції та вет. досліджень	- 103,5 тис. грн.
- Оплата за електроенергію	- 581,0 тис.грн.
- Оплата за використаний природний газ	- 159,7 тис. грн.
- Оплата за послуги зв'язку	- 6,4 тис. грн.
- Оплата за вивезення нечистот	- 72,8 тис. грн.
- Оплата транспортних послуг	- 36,4 тис. грн.
- Витрати на охорону праці	- 149,1 тис. грн.
- Відрядні витрати	- 38,5 тис. грн.
- Оплата членських внесків	- 14,6 тис. грн.
- Витрати на утримання громадських туалетів	- 35,9 тис. грн.
- Витрати на озеленення та посадковий матеріал	- 14,4 тис. грн.
- Обслуговування техніки та інвентарю, придбання витратних матеріалів	- 42,6 тис. грн.
- Оплата обов'язкових платежів та податки	- 1 973,0 тис. грн.
- Інші витрати	- <u>62,1 тис. грн.</u>
РАЗОМ:	- 13 398,6 тис.грн.

Надходження тис. грн.

Видатки тис. грн.

Відвідування закладу

У період 2019 року Рівненський зоопарк відвідало 196,2 тис. осіб.

З них на платній основі:

Дорослі	- 121,1 тис. осіб
з них на пільговій основі	- 9,2 тис. осіб
Діти	- 73,3 тис. осіб
Безкоштовні екскурсії	- 1,8 тис. осіб

А також діти зростом до 1 метра відвідували експозицію безкоштовно і в загальну кількість не враховані.

Кількість відвідувачів у 2019 році Рівненського зоопарку в порівнянні з попередніми виглядає так:

2015р.	180,4 тис. осіб
2016р.	186,4 тис. осіб
2017р.	194,6 тис. осіб
2018р.	199,5 тис. осіб
2019р.	196,2 тис. осіб

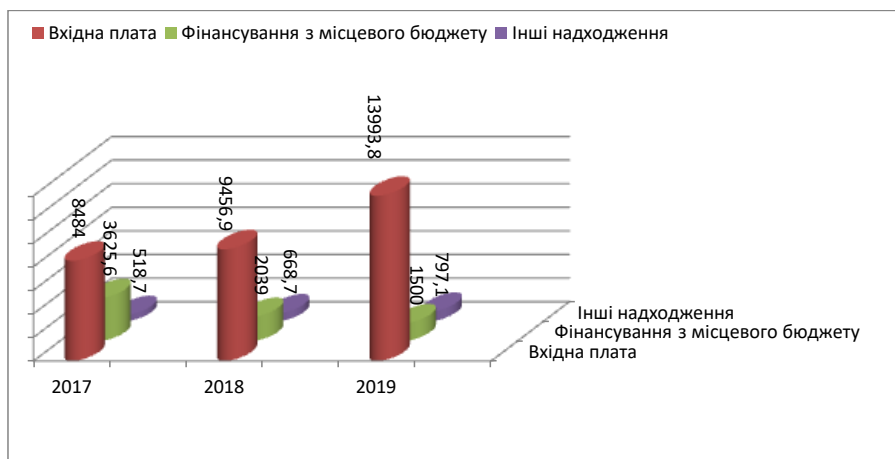

Екзотаріум та «Зал нічних тварин» відвідало, на платній основі – 50 тис осіб, з них:

Дорослі	- 28,8 тис. осіб
Діти	- 21,2 тис. осіб

А також безкоштовно - діти до 1 метра зростом та безкоштовні екскурсії.

Загальний аналіз фінансового стану

З 01.04.2019р. було збільшено вартість вхідної плати в зоопарк та екзотаріум. Як наслідок власні надходження установи збільшились на 30% в порівнянні з попереднім роком, хоча загальна кількість відвідувачів дещо зменшилась.

Фінансова забезпеченість установи залишається стабільною. Станом на 1 січня 2019 року залишок коштів на рахунку установи – 4 800 тис. грн. У зимовий період, а це січень – березень, відвідування закладу дуже низьке, відповідно і дохід зоопарку незначний. Завдяки цим заощадженим коштам та фінансовій підтримці з міського бюджету у цей період буде забезпечено утримання зоопарку на належному рівні:

- безперебійне постачання тваринам продуктів харчування;
- оплата комунальних платежів;
- вчасна виплата заробітної плати працівникам;
- виконання невідкладних ремонтних робіт.

Господарча частина

Мельничук Валерій

Заст. директора по господарській частині

В поточному році господарським відділом проводились роботи по підтриманню належного стану території зоопарку, прибирання, висадження зелених насаджень (на суму 8,5 тис. грн.), косіння газонів, знесення аварійних дерев на підставі дозволу УЖКГ із подальшою заготовкою дров для обігріву приміщень вольєрів в опалювальний період, а дрібне гілля перероблялось на щепу. Щепою засипалися доріжки в

експозиційній зоні зоопарку та вольєри.

За рахунок власних надходжень в 2019 році були проведені ремонтні роботи по вольєрах, а саме:

- вольєр сов (проведений демонтаж старих та встановлення нових стовпів (соснових колод) та сітки) – 13,4 тис. грн.;
- вольєр камерунських кіз (проведено демонтаж старої металевої огорожі, влаштування нової огорожі з обрізної дошки та сітки) – 14,7 тис. грн.;
- вольєр лам (часткова заміна секцій огорожі) 18,4 тис. грн.;
- будинок тапіра (будівництво з канільованої сітки нових літніх вигулів для лемурів площею 27,5 кв.м з можливістю входу в зимове приміщення, розміщене на другому поверсі будинку; влаштування декоративних елементів) 55,8 тис. грн.;

- вольєр косуль (часткова заміна дерев'яних стовпів огорожі та сітки) – 12,3 тис. грн.;
- вольєр мартішок зелених (будівництво нового літнього вигулу з перегонною кліткою площею 16,5 кв.м з канільованої сітки; влаштування декоративних елементів) – 22,2 тис. грн.;
- вольєр верблюдів (ремонт підлоги будинку) 3,5 тис. грн.;
- конюшня (встановлення нових дверей, вкладання облицювальної плитки на підлогу підсобного приміщення) – 5,7 тис. грн.;
- сарай - конюшня (ремонт стійла для утримання зебр, влаштування нових перестінків з розсувними дверима) – 14,3 тис. грн.;

- вольєр сервалів (розширення існуючого вольєру, будівництво додаткового будинку з дерев'яного бруса, облаштування внутрішнього приміщення (перегонна клітка з сітки, тепла підлога)– 51,3 тис. грн.

В кінці року підрядною організацією разом з працівниками зоопарку був проведений благоустрій ділянки та зведена огорожа вольєру для утримання оленів благородних. Вольєр складається з основної (експозиційної) частини площею 460 кв.м,

де є дерев'яне укриття, та відсіку для ізоляції тварин площею 280 кв.м. В експозиційній частині облаштований оглядовий майданчик з лавкою та гойдалками для відвідувачів зоопарку. Вкладені кошти становлять 469, 1 тис. грн.

Протягом року проводилися роботи по благоустрою території, ремонт огорож біля клумб та газонів, садового інвентарю (лавки, столи). Для відпочинку відвідувачів були придбані садові меблі на суму - 26,4 тис. грн.

Крім того працівниками виконувалися енергозберігаючі заходи, а саме: заміна ламп розжарювання на енергозберігаючі, утеплення вольєрів, ремонт електричних мереж, водопроводу, каналізації, систем опалення, заміна

застарілого обладнання. Протягом року працівники відділу допомагали в організації культурно-мистецьких та національно – патріотичних масових заходах міста.

Садово - паркові роботи та озеленення території

За сучасними підрахунками на території Рівненського зоологічного парку нараховується близько 130 видів дикоростучих деревних, чагарникових та трав'янистих рослин різних екологічних груп. Найпоширенішими серед дикоростучих деревних рослин є береза біла (*Betulus alba*), вільха чорна (*Alnus glutinosa*), вільха сіра (*Alnus incana*), дуб звичайний (*Quercis robur*), клен звичайний (*Acer platanoides*), липа серцелиста (*Tilia cordata*), верба (*Salix*); серед чагарників – бузина чорна (*Sambucus nigra*), ліщина звичайна (*Corylus avellana*), терен колючий (*Prunus spinosa*).

Серед трав'янистих рослин найпривабливішими є анемона дібровна (*Anemone nemorosa*), зірочник ланцетовидний (*Stellaria holostea*), медунка лікарська (*Pulmonaria officinalis*), первоцвіт весняний (*Primula veris*), фіалка дивна (*Viola mirabilis*), маргаритки (*Bellis*), які тішать око в період цвітіння, та кілька видів папоротей.

Велику територію зоопарку займають залишки старого плодово-ягідного розплідника. Старі плодові дерева (яблуні, груші, черешні) практично не плодоносять і

потребують розчистки, санітарної обрізки та обробки. Це стосується і старих насаджень кизилю та горіху.

Велику естетичну цінність мають насадження декоративних квітучих листяних та вічнозелених хвойних дерев та кущів. Форзиція, таволга, спірея, робінія (псевдо акація), туя, ялівець, барбарис, ялина, горобина, модрина, самшит, троянда, бузок – неповний перелік декоративних рослин, що ростуть в Рівненському зоопарку. В 2019 році восени провели насадження туй – 20 шт. та ялин – 4 шт.

В рекреаційній зоні зоопарку розбиті клумби та розміщені кашпо і квіткові горщики, де висаджуються як багаторічні, так і однолітні декоративні трав'янисті рослини.

Протягом року було висаджено: сульфінія – 27 шт., бегонія – 15 шт., петунія – 8 шт., хризантема – 54 шт., декоративні злаки – 14 шт. Також були посажені рослини, які були подаровані населенням для зоопарку: хости, гейзери, іриси, очитки, бересклети, півонії, нарциси та мускарі. Проводився посів однолітніх квітів на експозиції «Бабусине подвір'я».

Систематично протягом року проводяться такі роботи:

- 1) кронування, формувальна та санітарна обрізка дерев та кущів;
- 2) покіс, ремонт газонів та посів трави (трава Гайрас та конюшина біла);
- 3) обробка рослин для захисту від хвороб та шкідників;
- 4) утеплення декоративних рослин на зимовий період;
- 5) видалення бур'янів на клумбах, в горщиках та зеленому даху;
- 6) догляд за контейнерними рослинами в залежності від пори року;
- 7) висадження та догляд за кімнатними рослинами в експозиції Екзотаріуму.

Охорона праці.

Для підвищення безпечних умов праці на підприємстві виконувалися заходи згідно колективного договору, а саме:

1) згідно додатка №3 для працівників зоопарку було видано спецодяг та інші засоби захисту (костюми, головні убори, футболки, тканинні та гумові рукавиці, утеплені куртки, штани та чоботи, гумові чоботи);

2) згідно додатка №4 певному переліку працівників щомісяця видаються миючі засоби.

Для ефективного дотримання правил і вимог протипожежної безпеки на території та в приміщеннях установи була здійснена організаційна робота, а також втілені такі заходи:

1) створення та підтримання умов для безпечної праці;

2) здійснено перегляд та оновлення інструкцій з пожежної безпеки для співробітників;

3) проведено інструктажі для всіх працівників у повному складі з відповідним внесенням в журнал;

4) контроль за дотриманням протипожежного режиму та інструкцій;

5) систематично проводились заняття з пожежної безпеки щодо своєчасного запобігання займання, користування вогнегасниками, усунення самих пожеж, питання евакуації та порятунку з місць пожежі й задимлення людей, тварин, майна;

6) внутрішнє і зовнішнє навчання співробітників;

7) перевірка технічного обслуговування вогнегасників.

На заходи і засоби та пожежну безпеку було витрачено коштів на суму 171 тис. грн.

Відрядження 2019 р.

РІВНЕНСЬКИЙ
ЗООПАРК

1. Павлюк О.В. – директор
м. Київ (участь в семінарі) з 31.01.2019р. по 01.02.19р.
(Наказ № 61/к від 30.01.2019 р.).
2. Ковальчук О.Р. – головний бухгалтер
м. Київ (участь в семінарі) з 31.01.2019р. по 01.02.19р.
(Наказ № 62/к від 30.01.2019 р.).
3. Лесик К.С. – завідувач відділу віварію та домашніх тварин
м. Київ (участь в семінарі) з 14.02.2019р. по 15.02.19р.
(Наказ № 84/к від 13.02.2019 р.).
4. Кривуша М.П. – фельдшер ветеринарної медицини
м. Київ (участь в семінарі) з 14.02.2019р. по 15.02.19р.
(Наказ № 84/к від 13.02.2019 р.).
5. Оліферук І.Є. – заступник директора по зооветчастині
Миколаївський зоопарк (участь в семінарі) з 20.03.2019р. по 23.03.2019р.
(Наказ № 133/к від 18.03.2019р.).
6. Павлюк О.В. – директор
м. Київ (участь в нараді) з 02.04.2019р. по 03.04.19р.
(Наказ № 160/к від 01.04.2019 р.).
7. Арафаїлова К.Д.– завідувач відділу «Кінний двір»
Київський зоопарк (участь в конференції) з 20.03.2019р. по 23.03.2019р.
(Наказ № 133/к від 18.03.2019р.).
8. Арафаїлова К.Д.– завідувач відділу «Кінний двір»
Київський зоопарк (транспортування тварин) на 25.04.2019р.
(Наказ № 201/к від 24.04.2019р.).
9. Мельник П.В.– водій автотранспортних засобів
Київський зоопарк (транспортування тварин) на 25.04.2019р.
(Наказ № 201/к від 24.04.2019р.).
10. Павлюк О.В. – директор
Бердянський зоопарк (транспортування тварин) з 09.05.2019р. по 13.05.19р.
(Наказ № 217/к від 08.05.2019 р.).
11. Мельник П.В. – водій автотранспортних засобів
Бердянський зоопарк (транспортування тварин) з 09.05.2019р. по 13.05.19р.
(Наказ № 218/к від 08.05.2019 р.).
12. Павлюк О.В. – директор
Зоологічний парк «Лімпопо» Львівська обл. (транспортування тварин)
з 23.05.2019р. по 25.05.2019р. (Наказ № 247/к від 23.05.2019 р.).

13. Арафаїлова К.Д. – завідувач відділу «Кінний двір»
м. Харків ГО «Фельдман-Екопарк» з 15.08.2019р. по 19.08.2019р.
(Наказ №380/к від 08.08.2019 р.).
14. Лесик К.С. – завідувач відділу віварію та домашніх тварин
м.Харків ГО «Фельдман-Екопарк» з 15.08.2019р. по 19.08.2019р.
(Наказ №380/к від 08.08.2019 р.).
15. Павлюк О.В. – директор
Черкаський зоопарк (участь в святкуванні) з 18.09.2019р. по 21.09.2019р.
(Наказ № 443/к від 18.09.2019 р.).
16. Павлюк О.В. – директор
Київський зоопарк (транспортування тварин) з 14.10.2019р. по 15.10.19р.
(Наказ № 478/к від 11.10.2019 р.).
17. Павлюк О.В. – директор
КП «Луцький зоопарк» (участь в святкуванні) з 19.10.2019р. по 20.10.19р.
(Наказ № 489/к від 18.10.2019 р.).
18. Ковальчук О.Р. – головний бухгалтер
КП «Луцький зоопарк» (участь в святкуванні) з 19.10.2019р. по 20.10.19р.
(Наказ № 490/к §1 від 18.10.2019 р.).
19. Оліферук І.Є. – заступник директора по зооветчастині
КП «Луцький зоопарк» (участь в святкуванні) з 19.10.2019р. по 20.10.19р.
(Наказ № 490/к §2 від 18.10.2019 р.).
20. Арафаїлова К.Д. – завідувач відділу «Кінний двір»
КП «Луцький зоопарк» (участь в святкуванні) з 19.10.2019р. по 20.10.19р.
(Наказ № 490/к §3 від 18.10.2019 р.).
21. Лесик К.С. – завідувач відділу віварію та домашніх тварин
КП «Луцький зоопарк» (участь в святкуванні) з 19.10.2019р. по 20.10.19р.
(Наказ № 490/к §4 від 18.10.2019 р.).
22. Гламазда В.В. – завідувач відділу птахів
КП «Луцький зоопарк» (участь в святкуванні) з 19.10.2019р. по 20.10.19р.
(Наказ № 490/к §5 від 18.10.2019 р.).
23. Кривуша М.П. – фельдшер ветеринарної медицини
КП «Луцький зоопарк» (участь в святкуванні) з 19.10.2019р. по 20.10.19р.
(Наказ № 490/к §6 від 18.10.2019 р.).
24. Павлюк О.В. – директор
сmt. Меденичі Львівська обл. (транспортування тварин) з 30.10.2019р. по 31.10.2019р.
(Наказ № 516/к від 29.10.2019 р.).

25. Павлюк О.В. – директор
м. Київ Верховна Рада України (парламентські слухання)
з 26.11.2019р. по 28.11.2019р.
(Наказ № 558/к від 25.11.2019 р.).

26. Павлюк О.В. – директор
Мінський зоопарк (транспортування тварин)
з 25.12.2019р. по 27.12.19р.
(Наказ № 591/к від 24.12.2019 р.).

27. Мельник П.В. – водій автотранспортних засобів
Мінський зоопарк (транспортування тварин)
з 25.12.2019р. по 27.12.19р.
(Наказ № 592/к від 24.12.2019 р.).

Патій Мирослава
Зав. науково-просвітницького відділу

2019 рік став дуже плідним для Рівненського зоопарку на різноманітні освітньо – пізнавальні заходи та культурні події. Науково – просвітницький відділ доклав чимало зусиль, які сприяли розвитку та зростання авторитету зоопарку в нашій країні. Була продовжена робота щодо популяризації природничих знань, роз'яснення суспільству основних методів збереження окремих видів тварин та природи в цілому.

Діяльність відділу була спрямована на:

- 1) проведення акцій, масових заходів для дозвілля та відпочинку населення;
- 2) організацію тематичних та ознайомлювальних екскурсій;
- 3) створення поліграфічної продукції для популяризації зоопарку та залучення додаткових відвідувачів;
- 4) співпрацю із засобами масової інформації;
- 5) продовження діяльності гуртка юних зоологів;
- 6) здійснення показових годівель та збагачення середовища для тварин;
- 7) систематичне викладення пізнавальної інформації на офіційному сайті установи, соціальній мережі «Facebook» та «Instagram»;
- 8) програму опікунства тварин зоопарку;
- 9) поповнення архіву фото- та відео- матеріалів.

Тематичні заходи та акції

Для покращення іміджу зоопарку, а також збільшення притоку відвідувачів, щороку здійснюється велика кількість заходів на природоохоронну і розважальну тематику, що дає змогу людям зануритись у світ живої природи, здобути унікальні знання й одночасно отримати моральне задоволення.

У 2019 році було проведено такі заходи:

- 1) Акції до Дня Св. Валентина та Міжнародного жіночого дня.
- 2) Всесвітній день котятих тварин.
- 3) Міжнародний день птахів.
- 4) Захист птахів: вирішення питань забруднення пластиком!
- 5) Всесвітній день черепахи.
- 6) День копитних тварин.
- 7) День народження тапіра Майї.
- 8) Картопляне свято.

- 9) «Урок доброти» (до Всесвітнього дня тварин).
- 10) Нічна екскурсія.
- 11) Свято гарбуза.
- 12) Відкриття вольєру оленів.
- 13) Резиденція Святого Миколая.

Для зосередження уваги суспільного загалу над темою захисту тварин та виховування у людей почуття відповідальності за все живе на планеті, працівниками зоопарку проводяться тематичні заходи. Вони присвячені певним групам тварин і включають в себе розгорнуті розповіді про життя мешканців зоопарку, показові годівлі, виставки цікавих експозицій, розважальну програму із загадками, вікторинами, квестами та іграми для дітей.

Ці свята вже стали звичними кожного року - Всесвітній день котячих тварин, Міжнародний день птахів, Всесвітній день черепахи, День копитних тварин тощо.

Фольклорними мотивами пронизані традиційні картопляне та свято гарбуза. Зазвичай вони відбуваються в етнографічному стилі на бабусиному подвір'ї, серед відповідної атмосфери, атрибутики та звичаїв. На цих заходах завжди можна пригоститись смаколиками, почути виступи пісennих ансамблів,

побачити різні цікавинки, взяти участь в іграх та забавах, незвичайних майстер – класах, власноруч приготувати ласощі для тварин, а також зробити особливі сімейні фото на згадку біля дивовижних фотозон!

Яскравою та позитивною посмішкою літа запам'яталось усім святкування дня народження тапіра Майї. Процедури масажу, купання іменинниці та ласування святковим тортом подарували відвідувачам масу гарних вражень та емоцій. В якості

подарунку від Майї гості мали можливість скуштувати соковиті фруктові ласощі та взяти участь у розважальній програмі. Неймовірно шоу мильних бульбашок, конкурси, вікторина, подарунки та призи дарували радість для дорослих та малечі.

Восени у Рівненському зоопарку відбулася акція "Урок доброти" та екскурсії нічним зоопарком (з нагоди Всесвітнього дня тварин).

Учні 4-х класів НВК №12 разом з вчителями зібрали для звірят овочеві смаколики. Найактивніших дітей відзначили пізнавальними путівниками про світ тварин. В супроводі екскурсоводів школярі здійснили цікаву подорож зоопарком та екзотаріумом, де дізнались багато незвичайних фактів про братів наших менших.

Учасники екскурсій нічним зоопарком стали справжніми

дослідниками дивовижного світу тварин. Кінозал під відкритим небом, казкова феєрія від фокусників та вражаючі картини фаєр – шоу чудово доповнили свято. Тема захисту природи та тваринного світу нашої планети зараз дуже актуальна і важлива, адже величезна кількість видів флори та фауни назавжди зникла з лиця Землі. Такі заходи допомагають усвідомити необхідність охорони навколишнього середовища, виховувати в молодому поколінні любов до тварин, а також посилити активність не лише у сфері захисту тварин дикої природи, а й домашніх улюбленців кожного з нас.

Відкриття вольєру з оленями шляхетними та святкування дня Святого Миколая стали чудовим подарунком для відвідувачів напередодні новорічних свят. Допитливі дітлахи разом із дорослими вправно виконали усі квестові завдання, брали участь в запальних іграх та забавах, отримали море вражень і багато чудових подарунків від Святого Миколая!

Протягом року також було проведено збагачення середовища для таких видів тварин: дикобразів індійських, лемурів варі, лемурів котячих, сурікат, тварин віварію, карликових кіз, верблюдів двогорбих, ватуссі, худоби шотландської, антилоп Ньяла, антилоп гну, тигрів амурських, рисей європейських, леопардів амурських, пум.

Діяльність гуртка юних натуралістів

Питання екологічного виховання та освіти юного населення є одним із найважливіших в умовах сучасної екологічної кризи, яка загрожує всій нашій планеті. Щоб запобігти можливій катастрофі, потрібні спільні дії мільйонів свідомих громадян. З раннього дитинства необхідно виховувати у дітей любов до природи, рідного краю, навчити їх оберігати і примножувати навколишню красу.

Адже це формує у них екологічну і

моральну свідомість, духовність, гуманізм. Відвідуючи заняття гуртка, діти глибше знайомляться з різними видами тварин, вчать правильно з ними поводитись, отримуючи практичні навички спілкування. Також юннати долучаються до проведення тематичних заходів, де допомагають в їх організації та здійснюють чималий внесок.

Наприкінці 2019 року, гурток юннатів відзначав свою другу річницю. Склад дітей не змінювався та нових дітей не набирали. Цей рік виявився дуже емоційний, адже ми більше вчилися та брали участь у всіх масових заходах та святах.

Найвизначніша подія в житті гуртка - запрошення та поїздка на всеукраїнський конкурс дослідницько-експериментальних робіт зі збагачення середовища існування тварин. Конкурс щорічно відбувається в «Фельдман-Екопарку» (м. Харків). Діти ретельно готували свої роботи більше трьох місяців: сліdkували за поведінкою тварин, занотовували побачене, вираховували відсотки, робили фото, таблиці, висновки. Для працівників зоопарку та дітей це був великий досвід. Наші вихованці отримали багато різних емоцій від спілкування з іншими дітьми, відчули жагу до перемоги а також побачили безліч нових тварин. Всі отримали призові місця.

В планах на 2020 рік збільшити кількість практичних занять та знову поїхати на конкурс.

Екскурсії

Одним із ключових напрямків комунікації відвідувачів із зоопарком, як науковою установою є екскурсійна діяльність. Тематичні та ознайомлювальні екскурсії традиційно користуються значним попитом не лише серед дітей, а й серед дорослих та гостей міста.

Екскурсії розширюють кругозір, сприяють розвитку особистості, виховують інтерес та любов до природи, навколишнього світу.

Також вони формують уявлення про життя тварин та їх значення на нашій планеті. Найголовніше, що дарують екскурсії – це емоції, які є рушійною силою туристичних потоків. Саме тому екскурсоводи повинні подавати інформацію у доступній, цікавій формі, щоб діти та дорослі отримували гарні враження, захоплюючі емоції та бажання повертатися ще не раз.

Протягом 2019 року було проведено 60 екскурсій. Також започатковано цикл екскурсій «За лаштунками зимового зоопарку», де відвідувачі змогли відкрити для себе нові грані з життя зоопарку, дізнатись багато цікавої, пізнавальної інформації про тварин та приємно провести час на свіжому повітрі. Цікавою особливістю було те, що кожен бажаючий міг скористатись можливістю та відвідати ексклюзивну екскурсію від директора зоопарку.

Поліграфія.

Поліграфічна продукція покликана слугувати засобом інформації, який презентує Рівненський зоопарк, як науково – просвітницький центр екологічного спрямування.

На початку 2019 року надруковано та встановлено щорічний стенд «Надходження та видатки», який є підсумком фінансової сфери установи за рік.

Перед початком сезону відбулися зміни у вартості квитків, тому здійснили оновлення стенду і переносної афіші з переліком вартості квитків, пільг та акцій, що стосувались квиткового контролю. Також було розроблено та надруковано стенд із картою Рівненського зоопарку.

Почала функціонувати нова громадська вбиральня, яку перед початком роботи було оснащено інформаційними табличками.

Замінили вхідний банер «Екзотаріум» та «Рівненський зоопарк гостинно запрошує». Оновлено 84 інформаційних таблички на території зоопарку.

Протягом року друкувалася продукція для господарських та просвітницьких потреб: відомості на видачу кормів, запрошення на відвідування експозиції зоопарку та екзотаріуму, друк перекидних настільних календарів тощо.

Робота з засобами масової інформації.

Рівненський зоопарк постійно співпрацює із засобами масової інформації. Усі новини та цікаві події в зоопарку періодично повідомляються в пресу та висвітлюються журналістами місцевих та національних телеканалів. Працівники зоопарку нерідко привертають увагу репортерів до актуальних природоохоронних проблем, забезпечуючи

доступність інформації та матеріалів, які надають.

В 2019 році мас-медіа приділяли увагу новим мешканцям зоопарку, питанням появи потомства, сезонних явищ та проведення різноманітних заходів.

Визначною подією року стало презентування оленів шляхетних Рівненському зоопарку групою

компаній «Група Сمارт». Урочисте відкриття вольєру зібрало величезну аудиторію відвідувачів та журналістів. Представників ЗМІ було запрошено на попередньо зібрану прес-конференцію з підписанням договору опікунства. Ці події знайшли яскраве відображення в новинах усіх місцевих телеканалів.

Опікунство.

Вже більше п'яти років Рівненський зоопарк пропагує для усіх небайдужих програму опіки над тваринами. Ця програма надає можливість будь-якій людині або організації будь-якої форми власності стати опікуном улюбленої тварини з колекції Рівненського зоопарку. Кожен бажаючий може надати реальну допомогу в харчуванні та ветеринарному обслуговуванні тварин і зоопарку в цілому, тим самим реалізувати своє прагнення у збереженні різноманіття тваринного світу.

Метою програми є поліпшення і збагачення умов утримання тварин зоопарку, а опікунам надає чудову можливість відчувати свою причетність до живої природи і життя зоопарку, бачити конкретні результати своїх зусиль.

Опіка над тваринами здійснюється шляхом надання безповоротної фінансової допомоги конкретній тварині на підставі підписання Договору. Вартість внеску опікуна ґрунтується на вартості добового раціону конкретного виду тварин. Перелік тварин, які чекають свого опікуна, вказано на сайті Рівненського зоопарку: www.zoopark.rv.ua (розділ: «Проекти»_«Тварини для опіки»).

В 2019 році новими опікунами стали 10 фізичних та 6 юридичних осіб. Тварини, які знайшли своїх опікунів: пугач, орлан-білохвіст, крилан нільський, дикуобраз чіпкохвостий, кінкажу, леопард амурський, тапір рівнинний, фенеки, нанду, ватуссі, макаки японські, черепахи шпороносні, папути – монахи, сурікати, павіани – гамадрили, саймірі звичайні, журавлі вінценосні, капуцини бурі, лемури варі, сервали, рисі європейські.

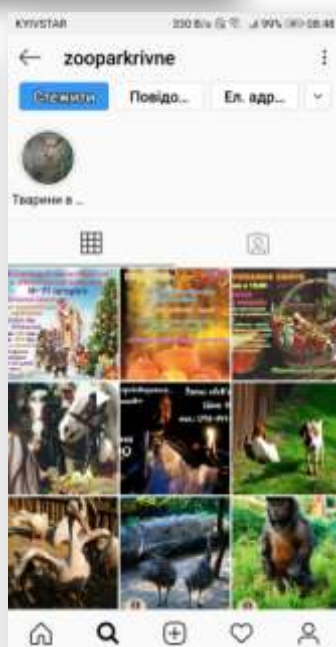
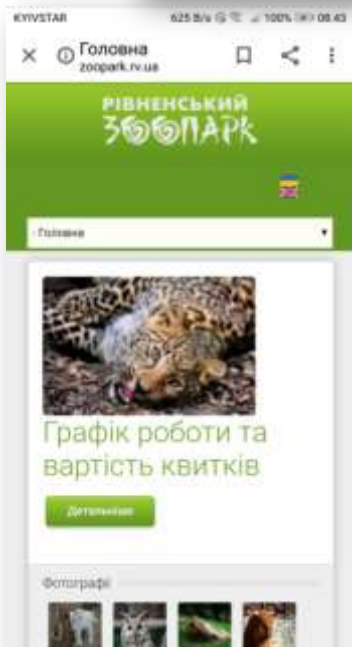
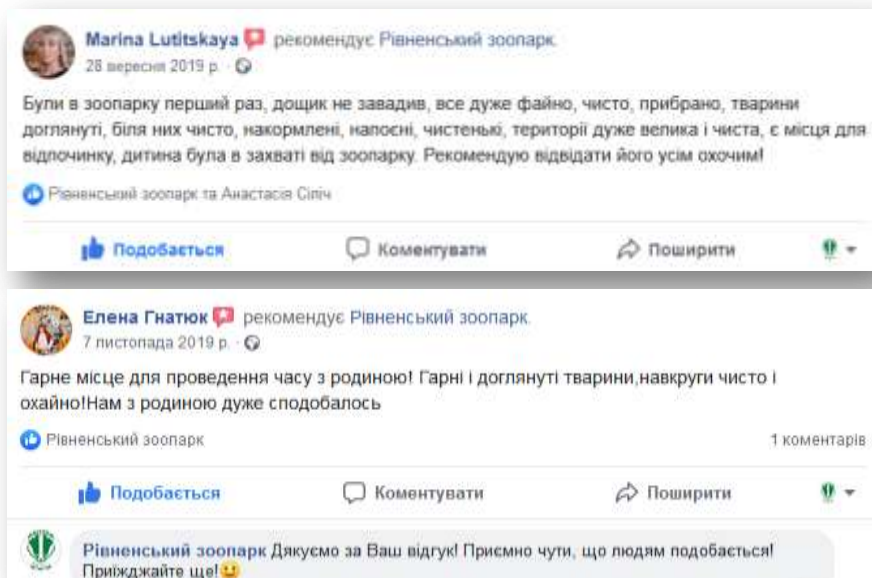
Зоопарк в мережі.

Акції та пропозиції для відвідувачів, фотозвіти свят, які проводяться в зоопарку, анонси майбутніх тематичних заходів чи подій, відеоматеріали, сезонні фотосесії наших тварин, а також усе, що стосується повсякденного життя Рівненського зоопарку відображено на сайті, сторінці соціальної мережі FB та Instagram:

www.zoopark.rv.ua www.facebook.com/Rivnezoo www.instagram.com/zooparkrivne

Новини та публікації, якими ділиться Рівненський зоопарк, викликають активну взаємодію та підтримку цільової аудиторії. Відвідувачі залишають свої відгуки, враження про гостини в зоопарку, пропонують різні ідеї та свою підтримку для розвитку закладу. Кількість підписників у мережі FB невідмінно зростає, і на сьогоднішній день становить 5,6 тис. людей, що є надзвичайно позитивним показником та забезпечує розвиток сторінки.

Це свідчить про те, що інформація, яка розміщується, є актуальною і значущою для людей, викликає жвавий інтерес, приваблює нових читачів, підписників та потенційних відвідувачів зоопарку у майбутньому!

Тема: «Тренінг тварин в зоопарку. Мета, принципи та методи тренінгу.»

Виконавець: Оліферук І.Є., Арафаїлова К.Д.

Хід роботи: В 2019 році розпочали опрацювання матеріалів та проведення консультацій з спеціалістами інших зоопарків, які займаються тренінгом з тваринами. Був складений список тварин, визначені напрями роботи, проведений вибір необхідного інвентарю для сеансів тренінгу. Розпочали сеанси з мангобеями червоноголовими (*Cercocebus torquatus torquatus*), антилопами Ньяла (*Tragelaphus angasii*), капібарами (*Hydrochoerus hydrochaeris*), тапіром рівнинним (*Tapirus terrestris*).

Тема: «Зменшення проявів стереотипної поведінки у різних видів тварин. Методи і засоби для збагачення середовища мешкання тварин в умовах неволі».

Виконавці: Оліферук І.Є., Дячук О.В., Арафаїлова К.Д., Шутова Ю.М.

Хід роботи: Триває збір та аналіз публікацій по даній темі, проведення спостережень за тваринами, виявлення відхилень в поведінці, розроблення та впровадження методів збагачення середовища, накопичення та аналіз результатів спостережень, підготовка фото та відеоматеріалів.

Тема: «Утримання та розмноження в умовах неволі пугачів (*Bubo bubo*)».

Виконавець: Гламазда В.В.

Хід роботи: Продовжена робота, що була розпочата в 2016 році, коли була зформована пара птахів репродуктивного віку. Тривають спостереження за поведінкою птахів в гніздовий період, в період підготовки до розмноження та вигодовування потомства. Результати проведеної роботи фіксуються в журнал, проводиться аналіз та систематизація даних.

Тема: «Утримання та розмноження в умовах неволі ібісів священних (*Threskiornis aethiopicus*)».

Виконавець: Гламазда В.В.

Хід роботи: Проведення спостережень за групою ібісів священних, проведена заміна місць для гніздування. В 2017-2019 роках було отримане та збережене потомство. Триває збір та систематизація даних.

Тема: «Утримання в умовах неволі приматів Нового світу родини Ігрункових (*Callitrichidae*). Технології годівлі, кліматичні режими.»

Виконавці: Оліферук І.Є., Шутова Ю.М.

Хід роботи: Триває спостереження за поведінкою, станом тварин в умовах зоопарку, проводиться аналіз. Продовжується збір матеріалів по утриманню різних видів родини в інших зоологічних колекціях та аналіз спеціальної літератури, публікацій.

Тема: «Утримання та розведення в умовах неволі лемурів котячих (*Lemur catta*)».

Виконавці: Шутова Ю.М., Оліферук І.Є.

Хід роботи: Продовжена робота з групою лемурів котячих (*Lemur catta*) - ведуться необхідні спостереження, записи в зоотехнічний журнал. Триває систематизація та аналіз результатів спостережень за зміною поведінки тварин в групі в різні періоди року.

Тема: «Використання препарату ПДЕ (плацента денатурована емульгована) для ветеринарних потреб зоопарку. Застосування та способи використання.»

Виконавці: Кривуша М.П., Богущ Ю.А.

Хід роботи: Подальша робота з препаратом, аналіз та систематизація результатів.

Комплектація колекції.

Протягом 2019 року продовжувалася робота по комплектації колекції тварин, які мають експозиційну та наукову цінність та плануються в подальшому утримуватися в Рівненському зоопарку.

Рівненський зоопарк приймає участь в 3-х Європейських програмах видів, що знаходяться під загрозою зникнення (European Endangered species programme (EEP)): по тапіру рівнинному (*Tapirus terrestris*), мангобею червоноголовому (*Cercocebus torquatus torquatus*) та тамарину імператорському (*Saguinus imperator subgriseus*). У 2019 році згідно рекомендації координатора, в Рівненський зоопарк була передана самка мангобея червоноголового з зоологічного парку м.Карлсруе (Німеччина).

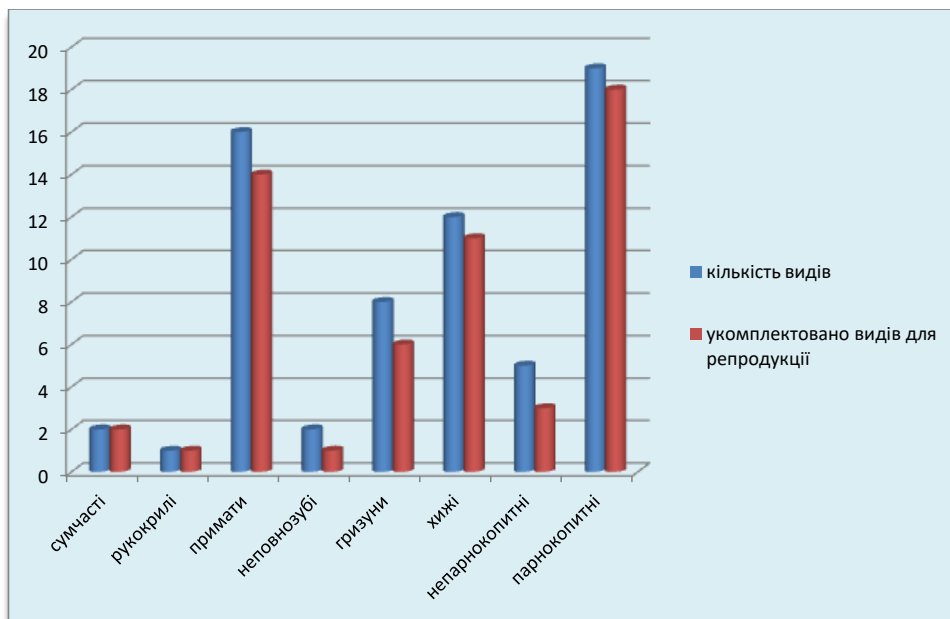
Для попередження інбридингу в групі лемурів котячих (*Lemur catta*), було отримано 2/0 з Біон Тераріум Центру (м.Київ) в обмін на 2/0, народжених в 2019 році в групі, яка утримується в Рівненському зоопарку.

З метою розширення експозиції зоопарку, у 2019 році з'явилися нові види тварин:

- у відділ копитних тварин надійшла група 2/1 оленів благородних (*Cervus elaphus*);
- у відділ птахів надійшли 1/1 ар зеленокрилих (*Ara chloroptera*), 1/1 сипух (*Tyto alba*);
- у відділ тераріумів та акваріумів надійшла група 2/1 цукрових літаючих поссумів (*Petaurus breviceps*), 0/2 ропуха-ага (*Bufo marinus*), 6 особин кваші бразильської (*Trachycephalus typhonius*), 0/1 хамелеон єменський (*Chamaeleo calyptratus*).

З метою формування репродуктивних груп тварин, були придбані тварини таких видів: нанду (*Rhea americana*) – 0/1, кеклик (*Alectoris chukar*) – 1/1, пака (*Agouti paca*) – 1/0, лев африканський (*Panthera leo*) – 1/1, осел домашній (*Equus asinus*) – 0/1.

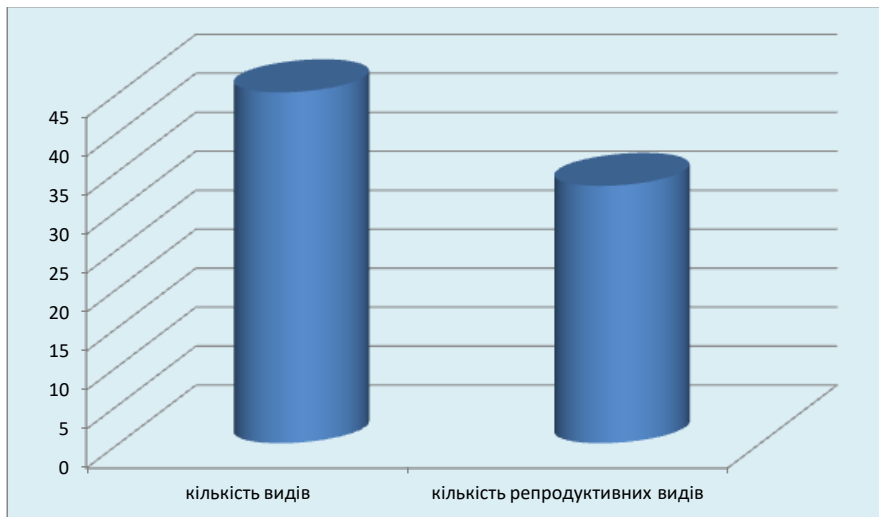
Рисунок 1 Укомплектованість ссавців Рівненського зоопарку для репродукції.

Триває робота по подальшому пошуку в зоологічних колекціях як України, так і інших країн, таких тварин: зебра Чапмана (*Equus burchelli charmani*) - самки, броненосець шаровидний (*Tolypeutes matacus*) - самка, дикобраз чіпкохвостий (*Coendou prehensilis*) – самка.

В рамках ЕЕР чекаємо рекомендацій від координаторів для отримання 1/0 тапіра рівнинного (*Tapirus terrestris*) та 0/2 тамарина імператорського (*Saguinus imperator subgriseus*).

Рисунок 2 Укомплектованість птахів Рівненського зоопарку для репродукції.

З 45 видів птахів, що утримуються в Рівненському зоопарку, 13 видів не укомплектовані для репродукції. Це пов'язано з кількома чинниками. В першу чергу з тим, що є кілька видів, що потрапили в колекцію пораненими та ослабленими з природних умов на реабілітацію, тому їх подальше утримання і розмноження є сумнівним (чапля сіра (*Ardea cinerea*), сова сіра (*Strix aluco*)). По-друге, птахи, для визначення статі яких потрібне проведення ДНК-аналізу.

Триває робота по складанню плану колекції тварин, що утримуються у відділі тераріумів та акваріумів. З метою покращення якості експозиції, визначаються перспективні для утримання види.

Збагачення середовища мешкання тварин.

Збагачення середовища перебування тварин в умовах неволі – це заходи, що спрямовані на проведення змін у зовнішньому оточенні, які покращують психічний стан тварин і забезпечують прояв нормальної поведінки та профілактику психосоматичних порушень. Збагачення середовища повинно бути невід'ємною частиною процедур, пов'язаних з доглядом за тваринами.

Перший крок в оцінці необхідності збагачення середовища конкретної тварини – це уважна оцінка умов його утримання та аналіз даних з біології цього виду в природі, в першу чергу поведінки. Зокрема, необхідно звернути особливу увагу на відомості про соціальну структуру, кормодобувну і репродуктивну поведінку, про місця відпочинку, способах

уникання хижаків (в яких умовах тварина відчуває себе в безпеці), також необхідно проаналізувати дані про особливості біотопів, яким тварина надає перевагу та про бюджет активності в природі.

В Рівненському зоопарку найчастіше використовується кормове та предметне збагачення.

В процесі кормового збагачення середовища тваринам «ускладнюють» процес добування їжі, яка подається не просто в звичні місця в годівниці, а ховається в найрізноманітніших частинах вольєру таким чином, щоб тварини витратили певний час на пошуки та добування їжі. Наприклад, підвішується, ховається в коробки, пеньки, гарбузи, сіно чи траву, прикривається корою, розвішується на гілляках і т.д. Звичайно, при цьому враховуються видові особливості та можливості тварин.

Предметне збагачення передбачає використання найрізноманітніших предметів, які б впливали на органи чуттів

тварини. Абсолютно всі предмети, що використовуються при цьому, повинні бути безпечними для тварини. Найчастіше це природні матеріали, які використовуються в декоруванні вольєру – різного розміру гілляки, колодки, пеньки, кора деревини, тюки соломи чи сіно, піщані ванни, басейни чи ємності з водою, каміння тощо. Крім того, надзвичайно популярними, особливо для тварин, які в природних умовах багато часу проводять в кронах дерев, є канати, гамаки, пожежні шланги, які дають змогу тваринам використовувати весь об'єм вольєру. Полиці, кошики, будиночки, каналізаційні труби надають тваринам місця для відпочинку та можливість сховатися в затишне місце.

В спекотну погоду для багатьох тварин влаштовували «душ» зі спеціальних шлангів, які дозволяють розпилювати воду невеликим струменем.

Тваринам давались також різні невеликі іграшки, які вони могли б носити, штовхати, ритись в них (м'ячі, підвішені колодки, баклажки чи картонні коробки).

Надзвичайно зацікавлює і підвищує активність тварин розміщення в їхніх вольєрах предметів із різними запахами. Так, у вольєр вовків сірих (*Canis lupus*) поміщалися колодки з вольєру, де мешкають дикобрази індійські (*Hystrix indica*) – тварини з досить специфічним запахом. Тваринам родини Котячих

давались гілки з нанесеним на них настоєм валеріани лікарської. Тварини дуже активно обнюхували гілляки та терлись об них.

Хижим тваринам декілька разів заносили у вольєри фекалії копитних тварин. При цьому хижак обнюхував їх, а потім активно рухалися по вольєру в пошуках «власника» фекалій і мітили територію.

В планах на наступний рік влаштування чесалок для копитних тварин, які на даний момент з цією метою використовують дерева у вольєрах чи огорожі. Задачею для завідуючих зоологічних відділів на 2020 рік є складання планів по збагаченню середовища мешкання тварин та систематичне його дотримання.

Тренінг тварин.

У 2019 році спеціалісти Рівненського зоопарку розпочали займатися новим напрямком роботи з тваринами – тренінгом. Тренінг тварин активно використовується в роботі зарубіжних зоопарків, для зоопарків України це ще достатньо нова форма роботи. Тренінг в зоопарку значно відрізняється від дресури тварин в цирках, де основною метою є навчання тварин різним трюкам для створення видовищного шоу. Мета тренінгу в зоопарку – зробити існування тварин більш комфортним, знизити вплив шкідливих наслідків стресів від різноманітних маніпуляцій. Разом з тим, тренінг допомагає полегшити процес догляду за тваринами. Тварин навчають спокійно переходити з одного приміщення в інше, не боятися шибєрів, транспортних кліток. Крім того, тренінг привчає до проведення ветеринарних маніпуляцій – оглядів різних частин тіла, зважування, проведення різних ін'єкцій, розчистки копит, обрізання кігтів, пір'я, взяття проб на аналізи і т.д. Якщо тварин завчасно не привчити до проведення таких процедур, то ці маніпуляції, як правило, завжди викликають стрес, навіть і у домашніх тварин.

Тренінг також сприяє встановленню довірливих та дружніх стосунків між працівниками зоопарку та тваринами. В зоопарковому тренінгу використовується метод оперантного обумовлення виключно з позитивним підкріпленням (заохоченням). Неправильні дії тварини, як правило, ігноруються тренером або застосовується команда «Ні», яка дає знати тварині, що її дії помилкові і за них не буде заохочення.

Тренінгом з твариною, зазвичай, займається один і той самий працівник, адже тварина повинна звикнути до його вигляду, запаху та поведінки. Першим етапом завжди є вибір тварини, в роботі з якою працівники стикаються з певними проблемами.

Першими тваринами, з якими були розпочаті сеанси тренінгу, були пара мангобеїв червоноголових (*Cercopithecus torquatus torquatus*), які боялися заходити в будинок та перегонку. Мангобеї досить контактні, людей не бояться, можуть брати їжу з рук через сітку. Було прийняте рішення про проведення сеансів в літньому вигулі біля перегонки. Вони відразу зацікавились таргетом, не боялися його, почали по черзі обнюхувати його через сітку. Торкання мордою таргету підкріплювалося смачною для них їжею (арахіс та сухофрукти).

Через кілька сеансів тварини рухалися по вольєру за таргетом, отримуючи заохочення. На жаль, вони продовжують боятися перегонної

клітки і шибєрів, але почали заходити за тренером в будинок. Робота з даними тваринами триває.

Влітку розпочали роботу з групою антилоп Ньяла (*Tragelaphus angasii*). Цих тварин на зимовий період необхідно переводити з літнього вигулу в приміщення конюшні, яка знаходиться в іншому вольєрі. Тому тварин необхідно привчити спокійно рухатися за працівником в необхідному напрямку. Ньяла достатньо спокійні антилопи, з якими вдалося легко встановити довірливі відносини через підкріплення таким смаколикком, як родзинки. Вони цікавилися таргетом, але вони також гарно реагують на спокійний голос і, коли рухаються за тренером, отримують підкріплення. Робота з цими тваринами триває.

Часто для позитивного підкріплення використовують не лише їжу, але і приємний для тварин дотик (наприклад, чухання). Капібари (*Hydrochoerus hydrochaeris*) дуже люблять почісування як рукою, так і щіткою. Під час цього процесу вони лягають і є можливість зробити їх огляд. Таким чином були оглянуті статеві органи двох особин і уточнена їхня стать. Поки на такий контакт йде лише дві особини, але продовжується робота в цьому напрямку.

Самка тапіра рівнинного (*Tapirus terrestris*) прибула в Рівненський зоопарк з зоопарку м.Шверін (Німеччина) і була навчена до безпосереднього контакту з людиною, яка проводила їй водні процедури (зволоження шкіри). Під час розтирання тварини вогкою щіткою, самка тапіра лягає на бік і є дуже хороша можливість детально оглянути і почистити всі частини її тіла.

Ми запланували дещо розширити ці можливості і поступово привчаємо до зачищення копит рашпилем та торкаємося до шкіри тонкою загостреною паличкою, щоб навчити не боятися ін'єкцій.

В подальшому планується продовжувати розпочату роботу та збільшити кількість тварин, з якими будуть проводитися сеанси тренінгу. Важливо дотримуватись правила, що тварина під час цих занять повинна відчувати лише позитивні емоції і сама прагнула йти на контакт з тренером.

ВІДДІЛ ГОДІВЛІ

Кузьмич Людмила
Зав. відділу годівлі

Відділ годівлі тварин, в порівнянні з іншими відділами, новий, тому постійно проводиться корегування, вдосконалення та розширення функцій його роботи. На даному етапі відділ годівлі займається отриманням кормів зі складу по внутрішніх накладних, підготовкою кормів до згодовування та видачею на відділи згідно відомості видачі кормів. На початок кожного

нового місяця зоологічні відділи

подають у відділ годівлі раціони та, при необхідності, технологічні карти, згідно яких проводиться годівля тварин зоопарку. Зав.відділу годівлі аналізує та підсумовує раціони та заповнює щоденні відомості видачі кормів.

Відділ годівлі займається підготовкою кормів овочевої групи до згодовування тваринам. Робітники з приготування кормів отримують зі складу овочі, очищають їх, миють, розважають згідно раціонів, при необхідності подрібнюють та розфасовують в підготовлену тару. Таким чином обслуговуються відділи птахів, копитних тварин, «Віварію та домашніх тварин», «Кінний двір». Також відділ годівлі займається підготовкою, розфасовкою та видачею продуктів для відділів приматів, хижих тварин, тераріумів та акваріумів.

В подальшому працівники зоологічних відділів доводять отримані корма до повної готовності для подачі тваринам (при необхідності подрібнюють, варять, підсушують, промивають, змішують, додають вітамінно-мінеральні добавки, розкладають по годівницям, тощо). Для цього є приміщення, обладнані необхідним інвентарем.

З метою дотримання раціонів, періодично проводяться контрольні зважування підготовлених кормів. Якість кормів та їх правильній підготовці приділяється велика увага.

Адже від забезпечення тварин необхідними поживними речовинами, збалансованості раціону залежать всі фізіологічні процеси в організмі, в тому числі і репродуктивна функція.

Якісна годівля - це запорука гарного фізичного стану тварин, здорове життєздатне потомство, психологічне здоров'я тварин зоопарку.

Раціони розробляються завідуючими відповідних відділів на кожен вид тварин на основі вивчення біології тварин, літературних даних, нормативів потреби в поживних речовинах.

При розробці раціонів враховується фізичний стан тварин, вік, утримання тварин групою чи поодинокі, сезонність року, наявність кормів і т.д. В періоди вагітності, лактації, линьки до раціонів тварин вводяться надбавки кормів, вітаміни та мінерали. Контроль за поїданням кормів проводять шляхом проведення контрольних годівель.

В 2019 році для годівлі тварин використовували близько 100 найменувань кормів. В таблиці наведені дані про кількість основних видів кормів, які були згодовані тваринам протягом звітного року.

Витрата кормів на годівлю тварин Рівненського зоопарку.

Вид корму	Витрачено кормів за 2019 рік, кг
м'ясо	17563,42
субпродукти	1209,18
риба	4203,86
консервованій корм для котів	232,40
консервованій корм для собак	111,60
м'ясо птиці, кролів	3429,25
яйце	1725 шт
мотиль	24,00
артемія	7,00
креветка	100,99
морепродукти	24,85
гранульований корм для риб	19,5
гамарус сушений	19,80
молочна суміш «Малиш»	0,70
молочна суміш «Нутрилон»	8,00
актімелъ	21,00
йогурт	291,82
сир/сиркова маса	290,98
молочна продукція (молоко, кефір)	1139,57
морква	20900,7
картопля	20966,7
столовий буряк	11158,3
кормовий буряк	39891,00
гарбуз, кабачок	15495,00

фрукти (банан, виноград, ківі, яблука, цитрусові, груша, хурма, абрикос, слива, персик, гранат)	1316,22
салат	121,05
сезонні овочі	497,67
овес	15988,00
пшениця	1354,00
зерно мелене (товч)	16780,00
кукурудза	1307,00
просо	659,00
соняшник	480,00
крупка перлова	850,00
горох	905,00
крупка пшенична	357,05
крупка вівсяна	681,85
крупка кукурудзяна	317,80
пшоно	650,80
крупка ячмінна	60,40
корм для крупних папуг	104,50
комбікорм для кролів	530,00
мюслі для копитних тварин «Стандарт»	400,00
мюслі для копитних тварин «Лайт»	120,00
сухий сніданок (медові кільця)	1,92
макарони	67,10
сік фруктовий	67,8
сік - желе	30,38
джем	1,45
мед	1,18
сіль - лизунець	150,00
гуарова камідь	9,00
арахіс	30,00
сухофрукти	43,00
сіно	75637,20
зелена маса	62820,00
віники кормові	2180 шт.

Як і в попередні роки, супермаркетами міста зоопарку надавалась матеріальна допомога у вигляді різноманітних продуктів харчування. Протягом 2019 року надійшло 91440 кг різних овочів, фруктів, зелені, молочна продукція, яйця та субпродукти, м'ясо птиці та кролів (дані в таблицю не включені). Після належної підготовки, такі продукти використовували для годівлі тварин зоопарку.

Найширший спектр кормів, біля 50 найменувань, використовується для годівлі приматів: різноманітні фрукти, ягоди, овочі, зелень, м'ясо, риба, крупи, сир, йогурт, яйця, горіхи, сухофрукти, мед. Крім того, специфічні корма такі, як гуарова камідь, сироп шипшини,

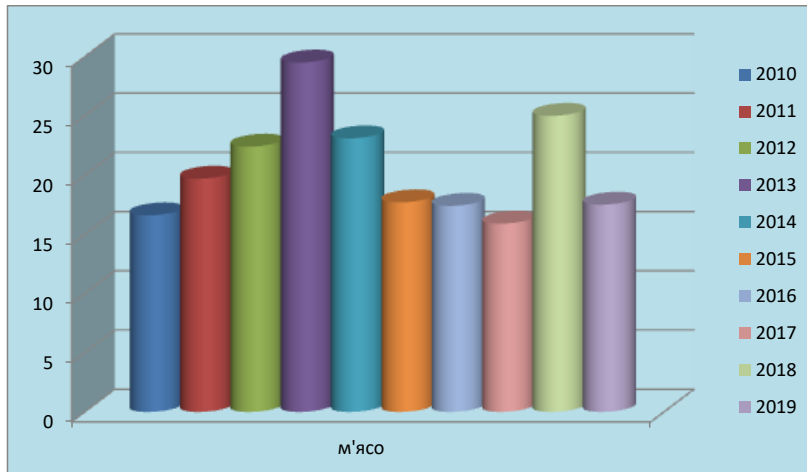
фруктові соки, комахи та їх личинки. В літній період - трава, квіти, цвіт акації, гілки дерев з листям, взимку – гідропонна зелень, хвоя та кормові віники.

Крупи даються у вигляді каш – 2 рази на тиждень. Годівля приматів відбувається 2 рази на день, а представників родини ігункових – 3 рази на день.

Для годівлі хижих тварин використовується м'ясо (яловичина, конина, курятина, кролятина), субпродукти (печінка, серце, легені, рубці, вим'я), риба, яйця, молочна продукція, фрукти. Годівля хижих тварин відбувається 1 раз на день. Один раз на тиждень (четвер) – напівголодний день, коли даються субпродукти, живі корма, яйця, сир; один раз на тиждень (неділя) – голодний день. Голодний день не влаштовується ослабленим тваринам або лактуючим самкам.

Рисунок 3. Споживання м'яса тваринами Рівненського зоопарку в 2010-2019 роках, тонни

Велике розмаїття птахів, що утримується в Рівненському зоопарку, також передбачає досить широкий спектр кормів як рослинного, так і тваринного походження. В раціон птахів входить різне зерно, крупи, овочі, фрукти, зелень, кормові віники, м'ясо, риба, морепродукти, яйця, сир, живі корма, комахи та їх личинки. Птахів годують 1-2 рази на добу в залежності від виду та сезону року.

Для годівлі копитних тварин, гризунів використовують різноманітні овочі,

фрукти, зернові, зелена маса, сіно, кормові віники, гілковий корм.

Годівля копитних тварин та гризунів відбувається 2 рази на день. Для копитних тварин вранці дається пів норми сіна чи зеленої маси, мішанка з подрібнених овочів та зерна, а в другій половині дня – ще пів норми сіна чи зеленої маси. Сіль-лизунець знаходиться в годівницях постійно вволю. Для тварин з тропічних регіонів, з метою поповнення організму необхідними їм мінералами, дається сіль-лизунець з мікроелементами. Кілька разів на тиждень замість сіна чи зеленої маси копитним даються кормові віники та гілки дерев.

Рисунок 4. Споживання зеленої маси тваринами Рівненського зоопарку в 2010-2019 роках, тонни

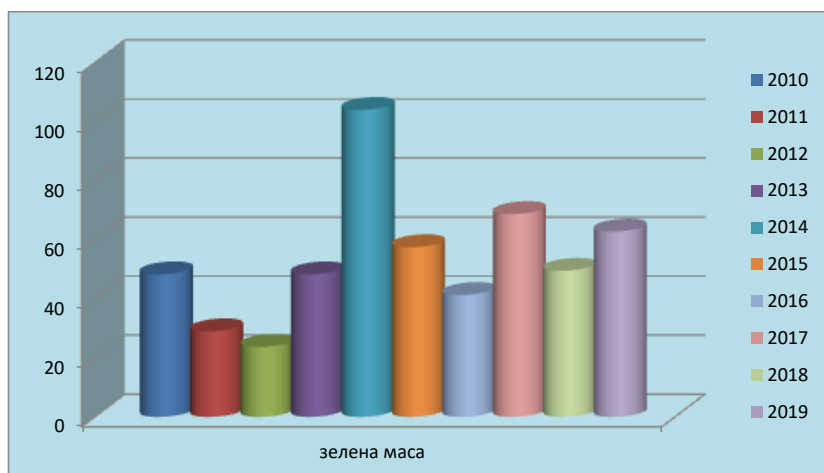

Рисунок 5. Споживання овочів та фруктів тваринами Рівненського зоопарку в 2010-2019 роках, тонни

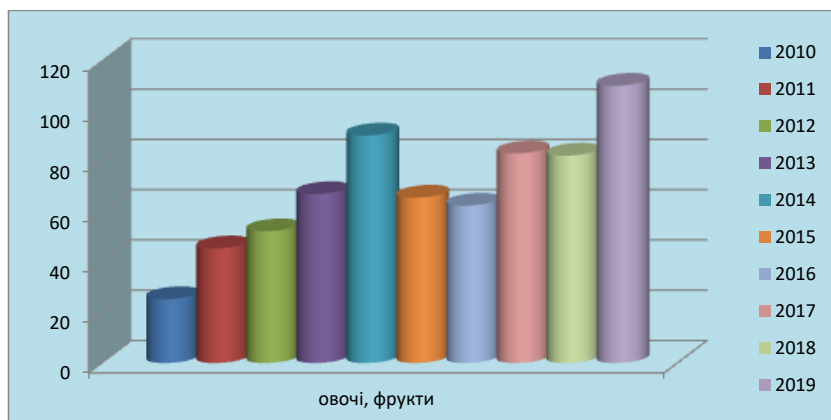
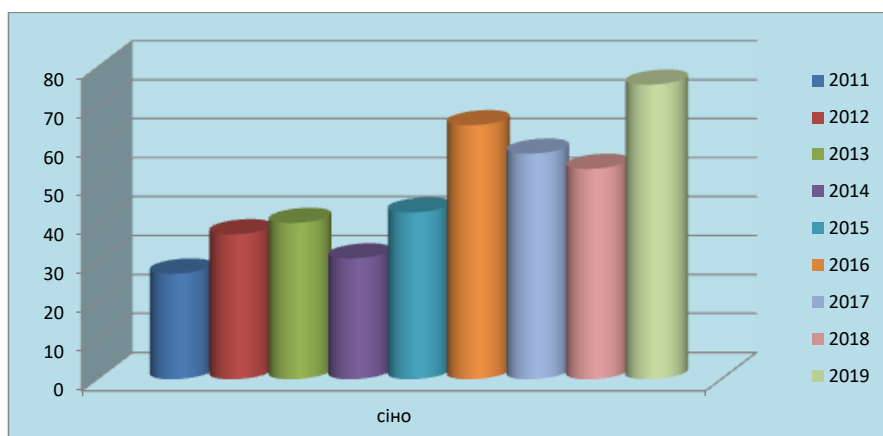
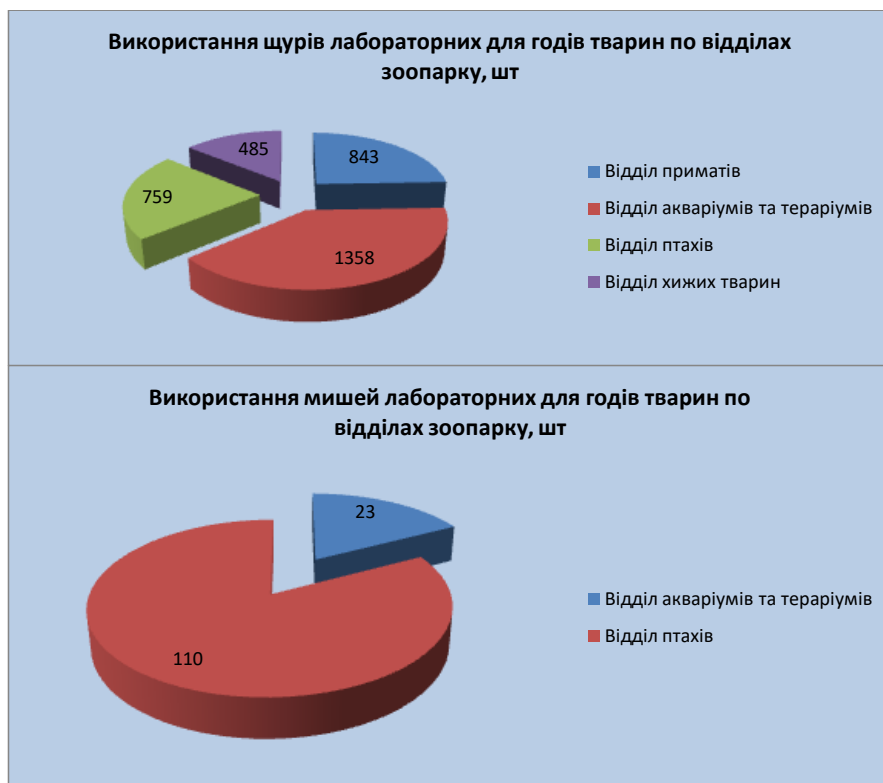

Рисунок 6. Споживання сіна тваринами Рівненського зоопарку в 2010-2019 роках, тонни

Дуже важливим елементом в раціонах хижих тварин, приматів, птахів, амфібій, рептилій є використання кормових тварин. У віварії зоопарку з цією метою вирощуються миші та щурі лабораторні, а інсектарій задовольняє потреби в кормових комах та їх личинках (цвіркун банановий, різні види тарганів, великий та малий борошняний хрущак).

Згодовування цілих тушок кормових тварин сприяє забезпеченню необхідними поживними речовинами, вітамінами, мікроелементами, покращує діяльність шлунково-кишкового тракту, позитивно впливає на поведінку тварин, пов'язану з інстинктом добування та поїдання їжі.

ВІДДІЛ ХИЖИХ ТВАРИН

РІВНЕНСЬКИЙ
300ПАРК

Дячук Олександр
Зав. відділу хижих тварин

Стан колекції.

Станом на 01.01.2019 р. колекція відділу становить – 13 видів – 53 екземпляри.

Станом на 01.01.2020 р. колекція відділу становить – 13 видів – 61 екземпляр.

За звітний період колекція відділу значних змін не зазнала.

В травні місяці з відділу приматів у відділ було передано групу носух (*Nasua nasua*) – 3/12.

Годівля тварин.

Годівлю тварин у відділі здійснювали згідно затверджених раціонів 1 раз на день. Для годівлі використовували м'ясо (курка, качка, конина, яловичина, кролик), субпродукти, яйця, рибу, морепродукти, овочі та фрукти, а для годівлі дикобразів додатково зерносуші.

Протягом 2019 року тваринам даного відділу проводили збагачення природнього середовища, а також показові годівлі.

Для урізноманітнення харчування, часто тварини отримували живі корми (кролі,

курчата, свинки морські, щурі лабораторні).

Розмноження.

Протягом 2019 року у відділі отримано приплід від таких видів тварин:

- сервал (*Felis serval*) – 4.4, загинуло – 1.2
- нутрія (*Myocastor coypus*) – 0.0.21
- пума (*Felis concolor*) – 1.1
- леопард (*Panthera pardus orientalis*) – 1.1
- носуха (*Nasua nasua*) – 5.3, загинуло – 1.1

Придбання і реалізація.

Протягом 2019 року у відділ поступили:

- Рись (**Felis lynx lynx**) - 1.0 - Житомирський центр захисту тварин.
- Лев африканський (**Panthera leo**) - 1.1 - м. Бердянськ.

Протягом 2019 року з відділу вибули:

- сервал (**Felis serval**) - 2.0
- пума (**Felis concolor**) - 1.1
- носуха (**Nasua nasua**) - 4.2

Загибель.

Протягом року загинуло:

- лисиця звичайна (**Vulpes vulpes**) - 1/0 (інфаркт міокарда);
- носуха (**Nasua nasua**) - 1/2 (пневмонія, пропадаюча виразка шлунку);
- лев африканський (**Panthera leo**) - 1/0 (хронічний спленіт).

Умови утримання.

За звітний період у відділі відбулися такі зміни в умовах утримання:

- будівництво нового помосту у вольєрі тигрів
- реконструкція шибєрів у зимовому приміщенні левів
- розширення, ремонт вольєру та будинку сервалів
- заміна декорацій у вольєрі дикобразів
- заміна декорацій у вольєрі єнотів

Планування.

В планах на 2020 рік такі заходи:

- продовжити будівництво зимового приміщення для левів африканських
- розширення вольєру пум, будівництво маточного приміщення
- будівництво нового вольєру для рисі
- поточний ремонт вольєрів та приміщень

ВІДДІЛ ПРИМАТІВ

РІВНЕНСЬКИЙ
ЗООПАРК

Шутова Юлія
Зав. відділу приматів

Стан колекції.

На 01.01.2019 року у відділі утримувалось:

20 видів (96 екземплярів), з них: сумчасті – 1 вид (3 екз.), примати – 15 видів (70 екз.), хижі – 2 види (18 екз.), даманові – 1 вид (4 екз.), неповнозубі – 1 вид (1 екз.).

Всі зміни в колекції за звітний період показані у нижченаведеній таблиці.

Вид тварин	Народилось	Поступило	Загинуло	Вибуло
Кенгуру рудий (<i>Macropus rufus</i>)	0/1/1	-	0/1/0	-
Лемур котячий (<i>Lemur catta</i>)	2/3	2/0	-	2/0
Ігрунка звичайна (<i>Callithrix jacchus</i>)	0/0/5	-	0/0/2*	-
Мармозетка карликова (<i>Callithrix pigmaea</i>)	0/0/3	-	0/0/3*	0/1
Тамарин імператорський (<i>Saguinus imperator</i>)	-	-	0/1	-
Тамарин едиповий (<i>Saguinus oedipus</i>)	0/0/2	-	-	-
Мангабей червоноголовий (<i>Cercocebus torquatus</i>)	-	0/1	-	-
Павіан гамадрил (<i>Papio hamadryas</i>)	1/2	-	-	-
Павіан анубіс (<i>Papio hamadryas anubis</i>)	0/1	-	-	-
Носуха звичайна (<i>Nasua nasua</i>)				2/11

*загинули впродовж перших днів життя або мертвонароджені

Видовий склад колекції значних змін не зазнав, за виключенням передачі у червні носух звичайних до відділу хижих тварин.

В березні, згідно з угодою, з зоопарку Карлсруе була отримана самка мангабея червоноголового.

В листопаді відбувся рівноцінний обмін з Біон Тераріум Центром самцями котячих лемурів (приплід 2019 року) з ціллю формування групи для розмноження з генетично неспоріднених особин.

За звітний період отримано приплід від 7 видів. Народилось 2 кенгуру (1 загинуло; цей випадок буде описаний нижче, в розділі зоотехнічної роботи), 5 котячих лемурів, 5 ігрунок звичайних (1 мертвонароджене, 1 загинуло на 5 добу), 3 мармозетки карликових (загинули всі впродовж 2 тижнів життя), 2 тамарина едипових, 3 павіана гамадрила та 1 павіан анубіс.

Народжуваність склала 47% від кількості укомплектованих в пари та здатних до розмноження видів.

Випадків загибелі серед дорослих особин не було, а смертність серед молодняку становить 5,6% колекції (не враховуючи мертвонароджену особину).

На 01.01.2020 року у відділі утримувалось: 19 видів (88 екземпляри), з них: сумчасті – 1 вид (3 екз.), примати – 15 видів (74 екз.), хижі – 1 вид (5 екз.), даманові – 1 вид (4 екз.), неповнозубі – 1 вид (1 екз.).

Зоотехнічна робота.

Продовжувалась робота по штучному вигодовуванню самки кенгуру «Мишки», яка залишилась без мами. Безлактозною молочною сумішшю кенгуреня годували до червня. А вже в середині серпня в неї в сумці виявили ембріон довжиною 4-5 см. Однак, 3 вересня маля знайшли мертвим у вольєрі. Права верхня кінцівка спухла, майже чорного кольору, на ній виявили «браслет» з шерсті, який, можна сказати, перерізував м'які тканини (очевидно, це кільце з шерсті надягнулось на лапку і по мірі росту почало все сильніше перетискати кінцівку).

Внаслідок цього почався некроз і зараження крові. Такий випадок загибелі зустрічається в нашій практиці вперше. Наразі, в самки «Мишки» в сумці є друге кенгуреня, яке вперше помітили 23 жовтня. Це вселяє надію, що штучне вигодовування мало мінімальний вплив на формування материнської поведінки і здатність самостійно вигодувати і дбати про потомство.

Проводилась робота по визначанню статі 3 молодих павіанів гамадрилів та 1 павіана анубіса, 5 котячих лемурів, 3 іграшок звичайних, 5 мармозеток карликових.

Робота по введенню в групи нових особин, які поступили, проводилась з мангобеями та котячими лемурами. Самець мангобея «Макс» досить спокійно сприйняв молоду самочку «Даю», серйозних конфліктів між ними не виникало.

А от в групі котячих лемурів в період парування виник конфлікт між молодим (2,5-річним) і старшим самцями у боротьбі за самиць. В результаті конфлікту, старший самець був травмований і його довелось відокремити у резервний вольєр на мансардному поверсі будинку для тварин експозиції «Патагонія». Там же була сформована група для розмноження з молодих особин цього року народження (3

самки власного розведення та 2 самця, які поступили по обміну з Біон Тераріум Центру). З метою полегшення ідентифікації тварин з самкам та 1 самцю були вживлені чіпи.

Також була зроблена повторна спроба повернути до групи самця дамана, який утримувався деякий час окремо після травмування іншими членами групи. Спроба не принесла бажаного результату.

З лемурами варі також проводилась подібного роду робота. Молоду самку «Лялю» було вирішено спробувати знову підселити до самця, попередньо вилучивши старшу самку «Сільву», яка була завжди дуже воевнично налаштована до «Лялі». Але неочікувана агресія з боку самця змусила відокремити «Лялю». Найкращим виходом з ситуації буде придбати для «Лялі» молодого ще нестатевозрілого самця.

Оскільки попередній досвід вигодовування потомства парою єдинових тамаринів в експозиційному вольєрі екзотаріуму був невдалим, вирішено переселити їх до карантинного вольєру на 2-му поверсі адмінбудинку. Там для них більш сприятливі умови для розведення, і в результаті в лютому від пари отримано 2 малят.

Протягом року проводилась планова дегельмінтизація усіх тварин відділу, дезінфекція вольєрів, а також, по потребі, дезінсекція та дератизація.

В осінній період робітниками відділу проводився збір горіхів на території зоопарку для збагачення раціону мавп. Тварини, до раціону яких входять комахи, отримували живих комах (личинки зоофобуса, цвіркуни, різних видів таргани) також для збагачення раціону і середовища.

Наприклад, сурікатам живі комахи

кидали у ящик з пластиковими кульками, що спонукало тварин до пошуку їжі, таким чином збільшувалась їхня рухова активність.

Будівництво, ремонт та умови утримання.

За звітний період підрядною фірмою було побудовано літній вольєр для зелених мартишок, а також вугул для лемурів, які утримуються на мансардному поверсі будинку для тварин експозиції «Патагонія». Нові вольєри оздоблені дерев'яними помостами, полицками, драбинками і канатами.

Зроблена заміна дверей на сучасні пластикові при вході у зимове приміщення, де утримуються мангобеї. Силами будівельної бригади в коридорі цього приміщення був проведений ремонт підлоги і укладання на неї керамічної плитки.

Проведено оновлення елементів декорації у літньому вугулі саймірі та фазанів. В літньому вугулі павіанів гамадріл змонтований декоративний елемент у вигляді плетеної з мотузок павутини, який раніше використовувався на дитячому майданчику як атракціон. А в зимовому закріплені пожежні шланги, які тварини із задоволенням використовують для пересування і як гойдалки.

Також ремонтно-будівельною бригадою зроблена заміна горизонтального шибера на вертикальний у внутрішньому приміщенні вольєру бурих капуцинів. Проведена низка заходів з підсилення безпеки утримання середніх та великих приматів, а саме: монтаж додаткових засувів з фіксаторами на входних дверях для персоналу у літніх вигулах павіанів, зашито дрібною сіткою зони біля замків на дверях і поїлках, де тварини можуть травмувати персонал при відкриванні/закриванні замків (японські макаки, капуцини, павіани).

Проводились поточні дрібні ремонти фіксаторів, інвентарю, елементів декорації, полицок та інше.

Співробітниками відділу пофарбовано та побілено декілька приміщень, де утримуються тварини, а також встановлено у внутрішньому вольєрі мангобеїв мотузковий гамак як елемент збагачення середовища.

Невирішеним залишається питання збільшення площі зимового приміщення для зелених мартішок. Можливим варіантом вирішення може бути зведення окремого будиночка біля літнього вигулу. Це спростило би процес переведення тварин з зимового в літній вольєр, а також дало би змогу більш тривалий час залишати їх на експозиції у міжсезоння. Також потребує реконструкції дерев'яна декорація у вольєрах павіанів та мангобеїв.

ВІДДІЛ ПТАХІВ

Гламазда Віра
Зав. відділу птахів

Стан колекції.

На 01.01.2019 р. –

39 видів 202 екземпляри.

На 01.01.2020 р. –

40 видів 244 екземпляри.

Протягом 2019 року у відділ
поступили:

- нанду (*Phea Americana*)
- 1 особина;
- ара зеленокрилий (*Ara chloroptera*)
- 2 особини.

Корма і годівля.

Всі птахи отримували корма згідно
раціону в зимовий і літній періоди. В
зимовий період птахам до раціону додається
трикальційфосфат, крейда, живина.

З ранньої весни до пізньої осені до раціону
добавляємо подрібнену кропиву. Для папуг в
окремих годівницях даємо пісок, глюканат –
кальцію + активоване вугілля, гілки
фруктових та хвойних дерев. Для збагачення
раціону журавлів, ібісів та качок добавили
сушений гамарус. Всім птахам даються
водорозчинні вітаміни.

Умови утримання.

На протязі року по всіх вольєрах проводились дрібні ремонтні роботи (заміна підлоги,
фарбування вольєрів), в деяких приміщеннях були замінені дерев'яні двері на сучасні
енергозберігаючі (пластикові). Пугачам відремонтували повністю весь вольєр (замінили
сітку та встановили новий каркас), побудували нові дуплянки для гніздування.

Для папуг (ар) розвісили у літньому вольєрі додаткові дуплянки, це дає папугам більше
змоги вибору місця для гніздування. В вольєрі ему в літній період встановлюємо водні
купалки.

Розмноження.

Назва птахів	К-сть молодняку	Загинуло особин	Залишилось особин	Вибуття
Пугач	2	2	0	0
Ему	2	2	0	0
Лелека білий	3	1	2	0
Хвилястий папуга	21	0	13	8
Папуга монах	10	3	7	0
Ари (пари змішані)	3	1	1	1
Мандаринка	10	5	5	0
Огар	9	0	3	6
Ібіс священний	4	0	4	0

В 2019 році, як і в попередні роки, на теплий період року (весна, літо, осінь) на озеро в парку «Лебединка» в центрі міста вивозили пару лебедів-шипунів. З настанням морозів птахів забирали знову на територію зоопарку. Цей процес є досить складним та небезпечним, оскільки важко відловити птахів з відкритої водної поверхні. Тому цього року ми звернулися за допомогою до Служби порятунку в Рівненській області, яка надала додаткового човна та спеціалістів для проведення робіт на воді.

Падіж.

Проведена евтаназія нанду (*Rhea americana*) в зв'язку з травмуванням правої ноги (перелом) і недоцільністю проведення лікування. М'ясо передано на склад для згодовування іншим тваринам.

Загинули: лелеки білі (*Ciconia ciconia*) - 5 особин, які поступили в зоопарк з приватних рук в дуже пригніченому стані і травмовані; канюк звичайний (*Buteo buteo*) - 2 особини;

хвилястий папуга (*Melopsittacus undulates*) - 16 особин; лебідь шипун (*Cygnus olor*) - 4 особини; крижень звичайний (*Anas platyrhynchos*) - 4 особини; індійський бігунок (*Anas platyrhynchos dom.*) - 2 особини; фазан золотий (*Chrysolophus pictus*) - 2 особини; журавель вінценосний (*Balearica regulorum*) - 1 особина; ара солдатський (*Ara militaris mexicana*) - 1 особина; папуга монах (*Myiopsitta monachus*) - 5 особин; мандаринка (*Aix galericulata*) - 2 особини; ібіс червоний (*Eudocimus ruber*) - 1 особина.

Ветеринарна робота.

Санітарний стан постійно підтримується. Систематично проводиться дезінфекція приміщень та інвентарю, дератизація, дегельмінтизація. В літній період по всіх вольєрах виставлені купалки з піщано-попільних ванн, ракушняка, крейди, вапна. Як і кожного року фахівцями ветеринарної служби була проведена вакцинація всього поголів'я птахів проти хвороби Ньюкасла і були відібрані зразки проб крові на дослідження.

ВІДДІЛ КОПИТНИХ

РІВНЕНСЬКИЙ
360ПАРК

Верстляр Алла

Зав. відділу копитних тварин

Стан колекції тварин.

Станом на 01.01.2019 року – 15 видів тварин (76 екземплярів).

Станом на 01.01.2020 року – 16 видів тварин (71 екземпляр).

В 2019 році колекція тварин поповнилася оленями благородними (*Cervus elaphus*) в кількості трьох особин.

Годівля тварин.

Годівля тварин проводиться два рази на день, згідно затвердженого раціону, який складається щомісячно. При розробці раціону враховувалися наступні фактори:

- Сезон року (весняно-літній, осінньо-зимовий);
- Надходження кормів на склад;
- Біологічні особливості виду;
- Фізичний стан тварин;
- Вік;
- Смакові переваги.

Годівля тварин у 2019 році була задовільною. Всі основні корма, зокрема: зерно мелене, овес, сіно, зелена маса, овочі, кормові віники, тварини отримували в повному обсязі. Гілковим кормом тварини були забезпечені. Постійно проводяться спостереження за ступенем вгодованості та фізичним станом тварин, коригується дієта.

Протягом року тварини мають вільний доступ до солі та питної води. В разі потреби, по рекомендаціям ветеринарної служби, до раціону можуть входити різні біодобавки, вітаміни та мінерали.

У відділі копитних тварин протягом року працівниками відділу проводилося збагачення середовища – урізноманітнювали способи подачі кормів, що в свою чергу дозволяло тваринам витрачати більше часу на пошук їжі. Кормове збагачення

проводиться для зменшення стереотипної поведінки тварин.

Умови утримання тварин.

У літній період більшість тварин перебувають у літніх вольєрах. З настанням холодів тварин переводять до утеплених та підготовлених для зимівлі приміщень, де є обладнання для обігріву та термометри, що дають змогу контролювати температуру повітря.

Вольєри та приміщення, де утримують тварин, прибирають щоденно, незалежно від пори року. Придбання нового, необхідного для обслуговування інвентарю проводилося протягом року. Протягом 2019 року велика увага приділялася покращенню умов утримання тварин.

Приміщення, в якому зимують зебри Чапмана (*Equus quagga chapmani*), було реконструйовано: старі дерев'яні стіни та перегородки були повністю демонтовані та замінені на металеві. Сучасна металева конструкція поділила приміщення на три окремі зони з розсувними дверима, які при необхідності трансформуються в дві окремі зони.

В 2019 році було збудовано вольєр для оленів благородних (*Cervus elaphus*). Вольєр є просторим та зручним для експлуатації, при потребі тварин можливо з легкістю перемістити з однієї секції в іншу. На території вольєру збудовано дерев'яний будиночок з навісом, в якому тварини мають змогу сховатися від дощів та інших непередбачуваних погодних умов, збудовані зручні дерев'яні годівниці на сіно.

Протягом року виконувалися дрібні ремонтні та малярні роботи, але є недоліки, які необхідно усунути в наступному році. Зокрема, у вольєрі зебр Чапмана (*Equus quagga chapmani*) потрібно відновити захисний рів, по можливості необхідно збільшити життєвий простір гривистим баранам (*Ammotragus lervia*).

Ветеринарна робота.

Згідно плану профілактичних заходів проводили дегельмінтизацію всього поголів'я, використовуючи такі препарати: альбендазол, бровадазол, бровальзен. З метою поповнення організму тварин необхідними вітамінами та мінералами в раціон вводили такі препарати, як живина, тетравіт, селен, сірка, біотан. Двічі на рік проводилася вакцинація свиней проти класичної чуми.

По мірі необхідності проводили розчистку та обрізання копит та ратиць у коней, ослів, баранів, корів.

Лікувальні заходи у відділі були спрямовані на виявлення захворювань у тварин і надання їм необхідної допомоги.

Падіж.

За звітний період спостерігалася смертність серед молодняка тварин.

Загинув 0/1 самець зебри Чапмана (*Equus quagga chapmani*).

Розмноження.

Протягом звітного року у відділі копитних тварин було отримано приплід у 7 видів тварин:

- Свиня в'єтнамська звислочерева (*Sus scrofa djmesticus*) – 58 ос. (не вижило 8)
- Баран гривистий (*Ammotragus lervia*) – 9 ос. (не вижило 8)
- Як домашній (*Bos mutus var.dom*) – 1/0
- Худоба шотландська (*Bos taurus taurus*) – 1/0
- Вівця камерунська (*Ovis aries aries*) – 11 ос. (не вижило 4)
- Ньяла (*Tragelaphus angasii*) – 0/1
- Ватусі (*Bos Taurus macroceros*) – 1/1

ВІДДІЛ ТЕРАРІУМІВ ТА АКВАРІУМІВ

Юлія Вишневська

Зав. відділу тераріумів та акваріумів

Годівля тварин

Годівля тварин у відділі здійснювалося згідно раціонів, що складається кожного місяця. Були внесенні зміни до раціонів таких тварин:

- крокодиловий кайман (*Caiman crocodilus*) та варан водяний (*Varanus salvator*) – почали чергувати рибу, м'ясо та живі корма в раціонах;
- до раціону кінкажу (*Potos flavus*) додали мед, сухофрукти, арахіс та побільше живих кормів

(таргани, зофобус);

- для дикобраза чіпкохвостого (*Coendou prehensilis*) було додано арахіс, волоський горіх та гарбузове насіння;

- у раціон фенеків (*Vulpes zerda*) додали більше м'яса та живих кормів і менше консервованого корму.

При необхідності в раціон тварин можуть додаватися різні вітамінно-мінеральні добавки під наглядом ветеринарної служби.

Умови утримання.

У поточному році було збудовано літній басейн для утримання карпів Кої (*Cyprinus carpio*) об'ємом у 3000 літрів. Відвідувачі зоопарку, а особливо діти, з цікавістю приходили та спостерігали за рибами весь теплий період до пониження температури повітря до -3*С. Тоді риб виловили в підсобне приміщення на зимівлю.

Протягом року були здійснені ремонтні роботи у вольєрі кінкажу (*Potos flavus*), їм було додані нові гілки та полиці.

У вольєрі лінивців двопалих (*Choloepus didactylus*) були відремонтовані декорації для більш зручного пересування тварин. Для тварин «Нічного світу» було встановлено ультрафіолетові лампи.

Частковий ремонт декорацій проводився для паки (*Cuniculus paca*) та дикобраза чіпкохвостого (*Coendou prehensilis*).

Протягом року через кожні 2 місяці проводилася чистка фільтрів експозиційних акваріумів та кожного тижня проводилася підміна води у акваріумах. На протязі звітного року у всіх приміщеннях виконувались дрібні ремонтні роботи та сліdkували за санітарним станом.

Стан колекції.

Протягом 2019 р колекція тераріуму поповнилася такими тваринами:

- Хамелеон єменський (*Chamaeleo calyptratus*) 0/1
- Ропуха ага (*Bufo marinus*) 0/2
- Квакша бразильська (*Trachycephalus typhonius*) 0/0/6
- Цукровий літаючий поссум (*Petaurus breviceps*) 2/1
- Пітон тигровий (*Python molurus*) 1/1
- Африканський карликовий їжак (*Atelerix albiventris*) 0/1
- Пака (*Agouti paca*) – 1/0

Безхребетні

У підзвітному році були відремонтовані усі старі тераріуми для утримання тарганів (замінювалися скляні полоси та сітка). Це дало змогу утримувати чисті колонії тарганів без прусака (*Blattella germanica*), який збирався між скляними полосами.

До раціону великого борошняного хрущака (*Zophobas morio*) було додано м'ясо-кісткове борошно та суху молочну суміш, що збільшило їх кількість та поживність.

Рептилії

Так як у колекції зоопарку переважають великі види змій, було збудовано 3 великі тераріуми з обігрівом, ультрафіолетовими лампами, що дало змогу при необхідності забирати їх з експозиції на карантин чи лікування.

У експозиційних тераріумах, де утримуються змії було вирішено влаштувати прогумоване покриття (бо змії на бетоні натирали собі рани, які переходили у виразки і починали гноїтися). Це покриття дозволило вирішити цю проблему. Також протягом року змінювалися декоративні елементи тераріумів.

З метою профілактики авітамінозу, рептиліям проводилися ін'єкції вітамінно-мінерального комплексу «Елеовіт» в 3 етапи.

Ссавці

Протягом 2019 року проводилася збагачення середовища мешкання тварин, корегувалися раціони годівлі. Проводився ремонт декорацій для зручного пересування тварин.

Падіж

За звітний період загинули такі тварини:

- Лорі товстий (*Nycticebus coucang*) - ниркова недостатність.
- Собакоголовий удав (*Corallus caninus*) – атрофовані внутрішні органи.
- Риба клоун (*Amphiprion ocellaris*) – агресія інших риб (зебрасом (*Zebrafish*)).
- Крилатка смугаста – агресія інших риб (зебрасом (*Zebrafish*)).
- Мастацембел червоносмугий (*Mastacembelus erythrotaenia*) – грибкова інфекція.

Розмноження.

Протягом 2019 року було отримано 2 потомства у кінкажу (*Potos flavus*) та криланів нільських (*Rousettus aegyptiacus*). Спостерігалось спарювання фенеків (*Vulpes zerda*), яке не призвело до запліднення самки, можливо через фізіологічну старість пари. В даному році було відкладено кладки яєць таких змій як; королівська гондураська змія (*Lampropeltis triangulum hondurensis*), каліфорнійська королівська змія (*Lampropeltis californiae*), але не вдалося зберегти кладки яєць та отримати потомство через несправність інкубатора. Було отримано потомство у шпорцевих жаб (*Xenopus laevis*) (40 шт.), барбуса суматранського (*Puntigrus tetrazona*) (10 шт.), а також цихлазом чорносмугих (*Cichlasoma nigrofasciatum*) (50 шт.)

Ветеринарна робота.

За звітний період ветеринарна робота була спрямована на забезпечення здорового стану тварин, а також профілактику захворювань.

Були проведені такі роботи:

- оброблення тварин експозиції «Нічний світ» від зовнішніх паразитів;
- обрізання кігтів у лінивців двопалих (*Choloepus didactylus*);
- лікування змій від грибкових інфекцій;
- проведено профілактичний курс для всієї колекції рептилій вітамінно-мінеральним комплексом «Елеовіт» (3 етапи);
- лікування змій від ектопаразитів;
- лікування грибкових інфекцій у риб;
- дегельмінтизація тварин «Нічного світу»;
- при порушенні процесу линьки у змій застосовувалися водні ванночки з розчином хлорофіліпту.

Морський акваріум

За поточний 2019 рік остаточно було вирішено проблему з дінофрагелятами (*Dinoflagellata*) (візуально та під мікроскопом їх не видно). Було відремонтовано світильник над великим акваріумом. Так, як внаслідок експериментального лікування акваріуму було внесено нітриту (NO_2) та фосфати (PO_4), то на кінець року концентрація нітратів стала підвищеною. Це дало спалах ціанобактерій на дні акваріума (по піску червоний та зелений наліт).

Тому був встановлений скрубер, який забрав діатомові водорості. До скрубера було вирішено додати водоростевий фільтр на основі водоростей Каулерп (*Caulerpa*) з основним освітленням лампою на 6400K.

Добре себе зарекомендував новітній препарат Vibrant на основі бактерій та інших інгредієнтів, що значно допомогло стабілізувати біологічну систему акваріуму (очистилася вода, став не так швидко заростати акваріум). Щоб вирівняти хімічний склад води, вирішили застосувати систему Барінга.

Протягом 2019 року були придбані такі риби:

- Хепатус синій (*Paracanthurus hepatus*) – 3 ос.
- Крилатка смугаста (*Pterois volitans*) – 1 ос. (загинула від агресії бурої зебрасоми (*Zebrasoma scopas*)).

Буру зебрасому (*Zebrasoma scopas*) довелося відсадити в окремий акваріум, бо вона виявилась дуже агресивна до інших видів риб. До неї поселили шоколадного хірурга (*Acanthurus pyroferus*) та зебрасому Дежардена (*Zebrasoma desjardinii*), до яких вона не агресивна.

ВІДДІЛ ВІВАРІЮ ТА ДОМАШНІХ ТВАРИН

Лесик Катерина

Зав. відділом «Віварій та домашні тварини»

миша лабораторна, щур лабораторний, свинка морська.

Також у зимовий період тут знаходяться такі гризуни, як крізь декоративний та дегу. У літній період вони знаходяться в експозиційних вольєрах.

Для отримання хорошого приплоду протягом усього року, незалежно від зовнішніх

кліматичних умов, ми підтримуємо необхідну для розведення кормових тварин температуру в приміщеннях, яка становить 18 С.

Також, щоб створити умови повітряного середовища, сприятливі для здоров'я і самопочуття не тільки тварин, а й обслуговуючого персоналу, в приміщенні

працює система вентиляції.

Клітки, які ми використовуємо для розведення, практичні та дуже зручні в обслуговуванні, але потребують ремонту, тому цього року ми провели їхнє вдосконалення, що дає можливість їх подальшого використання. Молодняк гризунів відселяємо у великі скляні акваріуми, де вони можуть багато рухатись та швидше рости.

Для забезпечення чистоти в клітках ми прибираємо 2 рази в тиждень, у якості підстилки використовуємо тирсу.

У 2019 році було вирощено 3491 особин щурів, що на 252 особини менше, ніж тогоріч. Згодовано, згідно накладних, 3136 особин. Цієї кількості вистачає, щоб в повній мірі задовольняти потребу для різних відділів.

Щодо мишей лабораторних, то ми так, як і планували, провели часткову заміну поголів'я. З цієї метою були отримані миші лабораторні з Київського зоологічного парку. Тому маємо надію, що тепер кількість цих гризунів буде збільшуватись. Кількість маточного поголів'я становить 85 особин. Згодовано, згідно накладних, 133 особини.

Для годівлі відділу «Хижаки» було передано 15 особин морських свинок.

Протягом року нашому відділу було подаровано таких тварин, як:

1. Щур лабораторний - 86 особин
2. Свинка морська - 54 особини
3. Кріль декоративний - 8 особин.

Експозиція «Бабусине подвір'я» функціонує вже багато років і є цікавою, особливо для відвідувачів з дітьми. Адже там Ви можете побачити різні породи кіз та

овець, курей, павичевих голубів, кекликів, дегу та декоративних кроликів.

Крім того, під наглядом працівників зоопарку, є можливість погодувати та погладити морських свинок, лабораторних щурів та папуг, яких ми виносимо в кліточках. Одними словом, відчуті ту саму атмосферу сільського двору.

Крім вольєрів з тваринами на території подвір'я знаходиться хата в українському стилі, із старовинним реманентом (ступа, діжа, керамічний посуд), який ми кожен рік поповнюємо. Відвідувачі із великим задоволенням використовують це місце в якості фотозони.

Незмінним і вже таким улюбленим місцем для дітей залишається стіл з олівцями та розмальовками про тварин. Цього року ми створили так звану «дошку малюнків», на яку вивішуємо найкращі дитячі роботи.

Для більшої зацікавленості дітей плануємо зробити декілька інформаційних стендів про тварин нашого відділу, їх поведінку та особливості.

Цього року ми практикували так звані майстер – класи для відвідувачів.

Вони являють собою розповідь зав. відділу про той чи інший вид тварини і супроводжуються показовою годівлею. Причому їжу для цього готують самі відвідувачі в ході майстер-класу. Метою цих заходів є більш детально ознайомити з раціоном тварин та пояснити, чим загрожує надмірна та неконтрольована годівля тварин відвідувачами зоопарку. Адже однією з головних проблем нашого зоопарку є саме неконтрольована годівля тварин відвідувачами. Тому маємо надію, що таким

способом ми хоч трохи вирішимо цю проблему, адже люди будуть вже обізнані щодо кормів для тварин.

Також у планах є створення окремого контактного дворику, де могли б проводитися заняття з дітьми по виготовленню іграшок та смаколиків для тварин, а також проводити бесіди про наших підопічних.

Протягом року на території «Бабусиного подвір'я» проводяться тематичні свята: картопляне свято, день домашніх тварин, день гарбуза. На них ми пригощаємо відвідувачів різними смаколиками, які готуємо під відкритим небом на мангалі, що є не дуже практично і безпечно. Тому в перспективі планується побудувати піч, яка стане нам хорошим помічником, а також прекрасно впишеться в стиль українського двору та надасть атмосферності.

Умови утримання.

Запорукою міцного здоров'я та гарного вигляду тварин є збалансована годівля та хороші умови утримання. Тому ми стараємось з кожним роком робити для цього все можливе.

Зокрема, цього року було збудовано будиночок, який не тільки вписався в стиль сільського дворику, а й став чудовою домівкою для курей, адже дає можливість захистити тварин від поганих погодних умов та від хижаків.

У новозбудовану голуб'ятню ми, як і планували, заселили 3 пари павичевих голубів. Та, на жаль, за місяць ми втратили практично всіх птахів, оскільки відбувся безпосередній контакт з дикими птахами, які можуть бути переносниками різних хвороб.

Врахуємо цю проблему і на наступну весну збудуємо вигул з сітки, щоб забезпечити безпеку наших птахів.

У вольєр коней було завезено і покладено 37 бетонних плит, так як тварини тривалий час знаходяться у сніжну мокру погоду на вулиці, їм потрібно періодично очищати копита від налипання.

Зазнав змін і вольєр валлійських кіз. Стара огорожа була замінена на більш сучасну, а самих тварин переселено в інший просторий вольєр, де вони почувають себе комфортніше. А вже в новий вольєр було вирішено поселити ще одну групу карликових овець, які дуже колоритно там виглядають. До того ж, вони дуже контактні і цікаві, що привертає увагу відвідувачів.

Незмінним є завезення щепи у вольєри, тому цей рік не став винятком. Це не тільки надає кращого загального вигляду, а й служить чудовим збагаченням середовища для тварин.

Для підтримання чистоти в приміщенні віварію працівники відділу постійно проводять генеральні прибирання, а також 2 рази на рік з метою дезінфекції проводилась обробка стін вапном. Для знищення диких гризунів систематично проводимо дератизацію.

Для того, щоб відвідувачі почували себе ще комфортніше, ми власними силами відділу займаємося благоустроєм території на «Бабусиному подвір'ї». Цього року було насаджено ще більше клумб з квітами, покошений газон, зрізані всі аварійні дерева та неодноразово полагоджений тин.

Годівля тварин.

Годівля тварин здійснюється згідно раціону, адже - це набір і кількість кормів, які споживає тварина за певний проміжок часу (доба, місяць, сезон, рік). Якщо раціон повністю задовільняє потребу тварини в необхідних поживних речовинах, то він є збалансованим. Раціон складають із доброякісних

кормів, що відповідають природі живлення тварин. До нього мають входити різноманітні корми, які при поєднанні сприятливо впливають на процеси травлення.

При складанні раціону необхідно орієнтуватися на добові норми, розроблені науково дослідними інститутами. А також враховувати фізіологічні особливості тварини та співвідношення між окремими кормами.

Вівці, кози та коні отримують їжу у вигляді подрібнених овочей в суміші з концентрованими кормами. І саме з них вранці розпочинається годівля тварин нашого відділу. Обов'язковим є щоденна заміна води у поїлках, а також у другій половині дня ми роздаємо грубі корми, здебільшого сіно у зимовий період та зелену масу влітку. Для кормового збагачення і різноманіття годівлі ми використовуємо кормові віники, свіжий гілковий корм і ялинки.

Для збагачення організму тварин мікроелементами та вітамінами у годівницях обов'язково є сіль-лизунець.

О 10-00 годині ми розпочинаємо годівлю гризунів у приміщенні віварію. Щурі отримують варену перлову кашу з м'ясом чи рибою, а після обіду - фруктовো-овочевий салат із зерноsumішшю (соняшник, просо, овес, вівсянка). Годівля мишей складається з роздавання через день вареної пшеничної каші + фруктово-овочевий салат із зерноsumішшю, а на

інший день ми даємо комбікорм для гризунів і фруктово-овочевий салат. Для маточного поголів'я час від часу ми даємо корми тваринного походження, а саме: сир та яйця.

Дегу та кролики мають у своєму раціоні набір різноманітних овочів, до яких ми додаємо спеціальний збалансований комбікорм. Обов'язковим є наявність сіна чи гілкового корму.

Цього року ми практикували використовувати для годівлі гризунів та птахів пророщену пшеницю та овес. Тварини із задоволенням смакували таку кормову добавку до свого основного раціону. Біологічна цінність пророслих зерен обумовлена тим, що вони містять набагато більшу кількість вітамінів, мікро - та макроелементів, незамінних і замісних амінокислот, полісахаридів і ферментів, що поліпшують травлення, білків і вуглеводів, а також мають кращу засвоюваність в організмі тварини, ніж звичайні зерна злаків.

Розмноження.

За звітний період отримано приплід від 7 видів тварин:

1. Вівця домашня (*Ovis aries aries*) – 8 особин (з них 2 загинуло)
2. Вівця чотирирога Якоба (*Ovis aries aries jakobs*) – 9 особин (з них 1 загинуло, 4 – мертвонароджені)
3. Вівця карликова (*Ovis aries aries ouessant*) – 2 особини
4. Коза валлійська (*Capra hircus domestic walliser*) – 2 особини (не вижило 2)
5. Коза карликова нігерійська (*Capra hircus hircus*) – 15 особин (з них 7 загинуло, 2 мертвонароджені)
6. Коза домашня (*Capra hircus hircus*) – 5 особин
7. Дегу (*Octodon degus*) – 16 особин

Ветеринарна робота

Для запобігання захворюваності тварин ми спільно з вет.фельдшером проводили планові профілактичні заходи, а саме:

1. Вакцинація кролів проти міксоматозу та геморагічної хвороби.
2. Вакцинація птахів проти хвороби Ньюкасла.
3. Дегельмінтизація та вітамінізація всіх тварин.
4. Обробка тварин проти ектопаразитів.

Не менш важливою є дезінфекція кліток, приміщень та робочого інвентарю.

Крім того, ми неодноразово надавали акушерську допомогу при пологах, здійснювали штучне вигодовування молодняка, при потребі проводили розчистку та обрізання копит, а також підрізання рогів.

Весною проводили планову стрижку всіх овець. Це дає змогу не тільки більш ретельно оглянути стан шкіри тварини, а й впливає на самопочуття у спеку. Працівниками відділу неодноразово надавалась допомога в фіксації при лікуванні чи огляді тварин.

ВІДДІЛ «КІННИЙ ДВІР»

Арафаїлова Катерина
Зав. відділом «Кінний двір»

У зв'язку зі зміною завідувача відділу, був проведений повний аналіз роботи працівників, стану приміщень, інвентарю, стану здоров'я та утримання тварин. Були внесені зміни та корективи до раціонів. Проведені генеральні прибирання службових приміщень та вольтерів з тваринами. Введений новий розпорядок дня працівників, повторно та регулярно

проводились інструктажі з техніки безпеки для працівників відділу. Введені 2 нові посадки «Возій» для можливості розширення діяльності відділу, а саме катання на поні та конях.

Стан колекції

У 2019 році колекція відділу не поповнилась новими видами тварин але змінилась їхня чисельність. З відділу «Віварій та домашні тварини» був переведений кінь домашній – 1 особина, для проведення занять по іпотерапії.

Розмноження

За звітний період було отримано потомство у таких видів тварин:

- Лама – 2 ос. самки, одна з яких загинула (недорозвинений плід)
- Гуанако – 2 ос. самець та самка
- Мара патагонська – 2 ос – стать поки-що не визначена

Падіж

Загинула Альпака – 1 ос. самка – сепсис

Умови утримання

За рік у відділі було проведено безліч робіт з удосконалення стану утримання тварин та покращення експозиційного вигляду вольєрів, що також дуже важливо. А саме: в експозиції «Патагонія» було зроблено 2 нові годівниці з дерева (в будиночку та у вигулі); у вигулі звели накриття від дощу; у зв'язку зі збільшенням кількості патагонських мар – оновили та збільшили зимовий будиночок. У зимових приміщеннях та конюшнях були побілені стіни та інші поверхні.

У вольєрі поні повністю демонтували стару сітку та звели нову дерев'яну огорожу, зробили 2 окремих входи для зручного пересування тварин. Таким чином відремонтували одну частину огорожі у вольєрі коней. Обидва вольєри були повністю перефарбовані - тепер все виглядає в одному стилі. Також було пофарбовано атракціон «Шапіто» - міні вольєр для катання на поні.

В стайні були відремонтовані всі кріплення дверей, вікон та переварені годівниці, у тапіра – змінені засови дверей. Оновили дерев'яну підлогу в конюшнях. Завезли та поклали бетонні плити у вигулі поні – для створення твердої поверхні та профілактики копитних захворювань та зручнішого пересування тварин.

У кожному вольєрі відділу були зрізані аварійні дерева, очистили вольєри від опалих сухих гілок та листя.

Годівля тварин

Як згадувалося вище, були введені зміни до раціону, а саме – значно зменшили кількість вівса для поні та коней. Овес – це джерело енергії та сили, але при надмірному споживанні часто у коней можна спостерігати хвороби кінцівок, а саме - проблеми з суглобами та копитами (що і спостерігалось у кількох наших тварин). Враховуючи той фактор, що наші тварини не мають великої кількості роботи – велика кількість (від 500 гр до 2-3 кг) вівса їм не потрібна, адже

як недостатнє, так і надмірне годування коней шкідливе.

При підборі добової норми вівса слід враховувати: вік, вагу, стан (вагітна/не вагітна), індивідуальні особливості (стан зубів, лактація), пору року, завантаженість роботою та наявність інших кормів. У кожної тварини має бути своя кількість кормів. Норма дорослого поні, без навантаження – не більше 200 гр на добу, коня – при відсутності навантажень – 300 – 600 гр (в залежності від ваги).

Деяким особам овес давали через день, що призвело до зменшення жирової маси, без втрати м'язової. Тварини почуваються значно бадьоріше та поступово зник набряк кінцівок. Сіно та сіль всім тваринам давалось вволю. Кількість інших продуктів, таких як, овочі та фрукти, лишилась незмінною.

Враховуючи надмірну вагу у капібар та тапіра було вирішено зменшити кількість зернових кормів та вівсянки з подачею через день, адже ці продукти обов'язково мають бути у раціоні.

Збагачення середовища та тренінг тварин.

Перебуваючи в обмеженому просторі, тварини шукають чим себе зайняти після того, як зроблять всі звичні для себе справи. Тому працівники відділу намагаються якнайчастіше проводити збагачення середовища. Зміна місця розташування годівниць; обмотування дерев кормовими віниками (що слугувало як

кормом так і «чухалкою»); додаткові купання та чухання тварин; подача корму в гарбузах; буцання фітнес-м'ячику – все це було та систематично повторюється. Тварини завжди реагують на зміни. Що спробували нове: нагрібали величезні купи листя у вольєрі «Патагонія» - в цих купах купалися всі – альпаки, капібари та нанду. Підвішували маленькі гарбузи на дерева та закладали їжу в середину (раніше просто клали на підлогу). Був придбаний новий шланг, з якого у різні сторони розпилюється вода – тварини із задоволенням купаються під таким потоком води. У басейн також кидали корм та колодки – капібари та тапір їли та гралися не виходячи із води.

У 2019 році, все ж таки більше робота була направлена саме на тренінг. Якщо збагачення середовища - це розваги, то тренінг – змушує тварин задумуватися над різними ситуаціями, які ми їм пропонували.

Такого роду маніпуляції виконує лише завідувач відділу та лише за бажанням тварин. Тренінг не лише змушує тварин думати, а й привчає до звичайних маніпуляцій з ними. Це зручно для працівників та не завдає стресу тваринам, коли це потрібно.

Наприклад – наш тапір Майя лягає завжди коли її купують, в такому положенні вона повністю довіряє людям і ми почали пробувати привчати її до дотику гострим предметом до передніх кінцівок. Спочатку ми торкалися до вени гілочкою з негострим кінцем, поступово з кожним разом загострюючи її більше та додавали натиску, в той час інший працівник чухає спинку. Згодом, почали використовувати ручку і ще збільшили натиск. Станом на грудень місяць тапір абсолютно спокійно реагує на поколювання передніх кінцівок. Основна мета – перейти на справжні голочки. Для чого? Якщо трапиться так, що тварина захворіє чи необхідно буде зробити якісь маніпуляції – уникнути будь-якого стресу.

Тренінг для коней – на шию надягали спеціальну мотузку, на якій була морква – кінь повинен був подумати, як її дістати. Бувало так, що тварина була зайнята більше години. Такі дії мають обов'язково бути під наглядом людей, щоб кінь не заплутався, не злякався, не з'їв мотузку (хоча й використовували шпагатну мотузку, яка не нашкодить)

Також, невід'ємною частиною роботи відділу є робота з кіньми. В цьому році ми працювали по системі «Liberty Horse Team» - цей стиль направлений на глибоке вивчення кінної психології та відповідної роботи. Розвиває довіру, повагу, дисципліну, роботу «рядом» та на корді, на відстані, на правильну мотивацію та побудову сильних відносин з довірою один до одного. Зав.відділу являється студентом Київської школи «Liberty Horse Team» Аніти Крилової. Всі отримані навички та досвід втілювали на наших конях та поні. Результат – найприємніший – всі тварини відчули інше відношення та змінили своє ставлення до процесу навчання та роботи, стали спокійніші та лагідніші. За декілька місяців роботи ми підготували декілька коней для роботи з дітьми з особливими потребами.

Іпотерапія та ЛВІ

В березні місяці ми запустили новий реабілітаційний проект «Іпотерапія та ЛВІ».

Іпотерапія – здавна визнаний метод реабілітації. Лікар часів Стародавньої Греції – Гіпократ стверджував, що безпосередній контакт з цими тваринами допомагає людям з різноманітними хворобами одужати набагато швидше та результативніше. Верховна їзда звільняє від темних думок і викликає світлі, веселі та позитивні емоції.

Унікальність такої терапії полягає в одночасному фізичному, психологічному та емоційно-позитивному впливах на пацієнтів із неврологічними, психічними, фізичними та іншими порушеннями.

Суть іпотерапії:

- їзда верхи дає хороше фізичне навантаження всім групам м'язів;
- розвивається координація, рівновага, поліпшується фізична форма;
- поступово відбувається покращення або й відновлення втрачених навичок з порушеними функціями;
- покращує кровообіг, адже температура тіла коня на 1-2 градуси вища, ніж у людини;
- сприяє поліпшенню роботи нервової та ендокринної систем, що в свою чергу позитивно впливає на роботу внутрішніх органів;
- сприяє психологічній та соціальній адаптації, допомагає подолати страх та невпевненість.

При їзді на коні м'язи спини тварини здійснюють тривимірні рухи, тим самим включаються всі основні групи м'язів людини.

Перелік захворювань при яких рекомендована іпотерапія:

- ДЦП;
- аутизм;
- психічні захворювання;
- затримки розвитку;
- різноманітні форми паралічу;
- больові синдроми;
- захворювання нервової системи (в тому числі безсоння, депресії, наслідки стресу);
- захворювання кісток і суглобів.

Буде помилково вважати, що іпотерапія корисна всім без винятку.

Насправді існують захворювання, при яких верхова їзда заборонена:

- гостра форма будь-якого захворювання;
- остеопороз;
- захворювання нирок;
- гемофілія;
- крихкість та ламкість кісток.

Трішки інша справа **ЛВІ (лікувальна верхова їзда)** – цей метод направлений на людей, які хочуть вирівняти свій емоційний стан або поліпшити свою фізичну форму, для дітей із надлишком енергії, нервовими перенапруженнями і тд.

В 2019 році ми провели 59 занять з дітьми та дорослими які мають особливості здоров'я. До нас зверталися батьки діти яких мали різні діагнози: ДЦП, сенсорно-моторна алалія, ЗПМР, аутизм, асиметрична деформація грудної клітини, сколіоз. Враження та результат неймовірні. Діти ставали більш розслаблені, спокійні та навіть вимовляли свої перші слова.

У 2020 році плануємо більше часу приділяти таким заняттям та ввести в дію новий проект під назвою «Кінне аджиліті» - у роботі беруть участь поні

і коні, для дітей декількох вікових категорій. Заняття направлені на добре відношення до тварин, навчання з догляду, ігри та безліч приємного спілкування.

В загальному, у 2019 році відділ «Кінний двір» заробив 110,925 грн., з яких (11,800 грн. – іпотерапія). Це суттєво більше в порівнянні з 2018 роком (89 тис.грн).

Ветеринарна робота.

Протягом року, згідно плану профілактичних заходів, виконувалися різні ветеринарні маніпуляції, такі як: планові дезінфекції та дегельмінтизації. Проводили довготривале лікування копитної гнилі у двох коней, результат позитивний, завдяки регулярним розчисткам та правильному утриманню. Також за рік були випадки рваних ран на кінцівках коней, причиною яких є особисті відносини між тваринами. Була проведена стрижка альпак та спилювання зубів. Регулярно проводиться огляд та обробка вух у тапіра. Літом у період нашестя кусючих комах спробували обробити тапіра інсектазолом, був хороший результат – комахи не сідали і не кусали, тварина спокійно гуляла у вигулі. Обробляли шкіру 1 раз на 3-4 дні.

Протиєпізоотичні та профілактичні заходи.

Карантинування.

Протягом 2019 року в Рівненський зоологічний парк на карантин поступило 186 особина. По завершенню карантину, 105 передані в інші зоопарки або приватні колекції. 81 особина, які поступили на карантин з інших зоопарків, а також від фізичних осіб, по його завершенню, були передані у відповідні відділи Рівненського зоологічного парку.

Перелік тварин, які надійшли з природи та від населення протягом 2019 року.

Таблиця 1

Дата надходження	Вид тварини, вік, стать	Причина надходження	Звідки поступило	Проведені заходи	Доля
22.01.2019	Канюк	Птах без видимих ушкоджень, виснажений	м. Рівне	Підтримуюча та вітамінно терапія	Загинув 24.01.2019
24.01.2019	Рись, 1.0, Борис	Тварину знайшли в лісі з ушкодженням задньої кінцівки	Житомирський центр захисту тварин	Дексаметазон ,12.02.2019 – дегельмінтизація, вакцинація – 26.02.2019	Відділ хижі
09.02.2019	Канюк	Травма крила	м. Рівне	Накладання силіконового кільця	Відділ птахи
11.02.2019	Кріль декоративний	Без ушкоджень	м. Новоград - Волинський		Відділ віварій
18.02.2019	Шиншила, 1.1	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ віварій
20.03.2019	Бекас	Птах без видимих ушкоджень, виснажений	м. Рівне	Підтримуюча та вітамінно терапія	Загинув 23.03.2019
27.03.2019	Шиншила	Без ушкоджень	м. Рівне		Науковий відділ
27.03.2019	Кріль декоративний	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ віварій
8.04.2019	Лелека білий	Травма крила	м. Рівне	Накладання силіконового кільця	Відділ птахи загинув 9.04.2019
14.04.2019	Черепаша червоновуха	Без ушкоджень	м. Костопіль		Відділ тераріумів та акваріумів
18.05.2019	Лелека білий	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
23.05.2019	Сич хатній 0.0.4, 2019 р.	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
3.06.2019	Сова вухата	Травма лівого крила	м. Рівне	Накладання силіконового кільця	Загинула 16.06.2019
16.06.2019	Мартин	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
24.06.2019	Черепаша болотяна	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ тераріумів та акваріумів
24.06.2019	Боривітер	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи, випустили у природу

26.06.2019	Лебідь шипун	Травма правої кінцівки	м. Рівне	Обробка ран, антибіотико – вітамінна терапія	Відділ птахи загинув 30.06.2019
29.06.2019	Боривітер	Без ушкоджень	м. Київ		Відділ птахів, випустили у природу
1.07.2019	Лелека білий	Травма правої кінцівки	с. Грушвиця	Обробка ран, антибіотико – вітамінна терапія	Відділ птахи загинув 10.07.2019
2.07.2019	Боривітер, 4 особини	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи, випустили у природу
12.07.2019	Лелека	Травма крила	м. Рівне	Накладання силіконового кільця, обробка рани	Відділ птахи загинув 24.08.2019
16.08.2019	Лелека білий	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
16.08.2019	Крижень	Травма ока	м. Рівне	Обробка ока	Відділ птахи, загинув 19.08.2019
18.08.2019	Лелека білий	Відкритий перелом кінцівки	м. Рівне	Надання невідкладної допомоги	Загинув 19.08.2019
19.08.2019	Лелека білий	Травма лівого крила	м. Рівне	Накладання силіконового кільця	Відділ птахи
29.08.2019	Лелека білий	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
29.08.2019	Дрімлюга	Птах виснажений	м. Рівне	Підтримуюча та вітамінно терапія	Загинула 2.09.2019
30.08.2019	Лелека білий	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
1.09.2019	Лелека білий	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
26.09.2019	Лелека білий	Без ушкоджень	м. Новоград		Відділ птахи
26.09.2019	Кріль декоративний	Без ушкоджень	м. Новоград-Волинський		Відділ віварій
28.09.2019	Лелека білий	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
2.10.2019	Лелека білий	Травма крила	м. Рівне	Обробка ран, антибіотико – вітамінна терапія	Відділ птахи загинув 2.11.2019
5.10.2019	Сова довгохвоста	Птах без видимих ушкоджень, виснажений	м. Рівне	Підтримуюча та вітамінно терапія	Відділ птахи
5.10.2019	Фретка	Знайшли у сміттовому бачку, без шерстяного покриву	зоопарк	Вітамінно – мінеральна терапія	Відділ тераріумів та акваріумів
10.10.2019	Сич хатній	Птах апатичний	м. Рівне	Підтримуюча та вітамінно терапія	Загинув 10.10.2019
5.11.2019	Лелека білий	Птах без видимих ушкоджень, виснажений	м. Рівне	Підтримуюча та вітамінно терапія	Відділ птахи, загинув 5.11.2019

9.12.2019	Лелека білий	Птах виснажений, травма крила	м. Вараш	Підтримуюча та вітамінно терапія, обробка рани крила	Відділ птахи
9.12.2019	Лебідь шипун	Птах виснажений	сmt. Здолбунів	Підтримуюча та вітамінно терапія	Відділ птахи
12.12.2019	Свинка морська, 25 особин	Без видимих ушкоджень	м. Рівне	_____	Відділ віварій
20.12.2019	Лебідь шипун	Птах виснажений	м. Рівне	_____	Відділ птахи, загинув 20.12.2019
23.12.2019	Лебідь шипун	Птах виснажений	м. Рівне	_____	Відділ птахи
26.12.2019	Кріль декоративний	Без видимих ушкоджень	м. Рівне	_____	Відділ віварій

Протиєпізоотичні заходи.

Ветеринарна робота проводилась згідно плану профілактично – ветеринарних заходів. Протягом підзвітного періоду серед основного поголів'я тварин проводились такі протиєпізоотичні заходи.

1. Вакцинація тварин проти:

- сибірка - 240 ос.
- Ньюкасла птиці – 600 ос.
- сказ – 140 ос.
- герпес вірус – 8 ос.
- кальцивірус – 8 ос.
- панлейкопенія - 8 ос.
- чума м'ясоїдних – 3 ос.
- інфекційний гепатит – 3 ос.
- аденовірусна інфекція – 3 ос.
- парагрип – 3 ос.
- парвовірусна інфекція – 3 ос.
- лептоспіроз – 3 ос.
- ВГХК – 40 ОС.
- міксоматоз кролів – 40 ос.

2. Діагностичні дослідження на:

- ДРХ на бруцельоз (25 проб) – негативні
- серологічне дослідження коней на сап (25 проб) – негативні
- серологічне дослідження птиці на Ньюкасла (50 проб) – негативні
- серологічне дослідження птиці на грип (50 проб) – негативні
- серологічне дослідження птиці на орнітоз (50 проб) – негативні
- копрологічне дослідження на сальмонельоз (10 проб) – негативні

Згідно плану профілактично – ветеринарних заходів проводили дератизацію складських та підсобних приміщень, вольєрів, будинків, вигулів. Для забезпечення належного санітарного стану протягом підзвітного періоду проводилась дезінфекція вольєрів, приміщень, будинків, кліток, інвентарю, напувалок, годівниць.

Протягом 2019 року у весняно-літній період проводилась дезінсекція складу, віварію, у будинку тапіра, нанду, лемури. По мірі необхідності здійснювалась дезінсекція спрямована на знищення тарганів, ос. Протягом 2019 року щоквартально проводилась дегельмінтизація тварин по відділам.

З метою забезпечення організму тварин необхідними вітамінами та мінералами до раціону вводили вітамінно – мінеральні добавки, використовуючи: дріжджі кормові, сірку кормову, м'ясо-кісткове борошно, крейду, карсилін, супрадин, фолієву кислоту, чиктонік, трикальційфосфат, ліпрот, гамавіт, аквадетрим, пивні дріжджі, тетравіт, оліговіт, омега нео, ПДЕ, кайод, селен, кальфостонік, аскорбінову кислоту, сіль – лизунець з мінералами, нейрорубін, риб'ячий жир.

Протягом 2019 року по мірі необхідності проводили розчистку та обрізання копит та ратиць для тварин у відділах: копитні, кінний двір, віварій та домашні тварини. За підзвітний період по мірі необхідності проводили підрізання махового пера у птиці, підрізання рогів у овець. Тваринам та птахам, які поступили з природи при надходженні проводили дегельмінтизацію та обробку проти ектопаразитів.

Використання плаценти денатурованої емульгованої в профілактичних та лікувальних цілях в умовах Рівненського зоологічного парку

Таблиця 2

Дата	Вид тварини	К-сть ос.	Доза	Інтервал між ін'єкціями	К-сть ін'єкцій	Спосіб введення	Мета
22.01. 2019	Носуха	13	1 мл	48 год	10	Кормова тварина	Підвищення статеві та відтворювальної функції
18.02. 2019	Крилан нільський	41	20 мл на групу	48 год	10	3 кормом	Поповнення організму вітамінами та мінералами
18.02. 2019	Фенек	2	1 мл	48 год	10	Кормова тварина	Підвищення статеві та відтворювальної функції

Лікувальні заходи. Виявлено - 595 хворих тварин, після проведених лікувальних заходів одужало - 457 особин, 38 особин загинуло, 17 особин вибраковано.

Відомості про захворювання.

Таблиця 3

Захворювання	захворіло	Вилікувано	Загинуло
Ектопаразити	180	180	-
Ендопаразити	16	16	-
Мікозні захворювання	4	3	1
Іхтіофторіоз	5	4	1
Кокцидіоз	27	27	-
Некробактеріоз	1	-	1
Всього:	233	230	3
ШКТ	22	15	7
Органів дихання	14	7	7
Сечо-статевої системи	4	3	1
Шкірні	12	12	-
Захворювання очей та вух	22	22	-
Акушерські	10	9	1
Захворювання опорно-рухового апарату	74	74	-
Серцево-судинної системи	3	1	2
ЦНС	3	3	-
Травми	43	28	15
Захворювання обміну речовин	51	50	1
Порушення процесу линьки	3	3	-
Захворювання селезінки	1	-	1
Всього:	262	227	35
Всього по зоопарку:	595	457	38

Аналізуючи дані таблиці № 1, робимо висновок, що серед тварин зоопарку найчастіше трапляються захворювання опорно-рухового апарату, на другому місці – захворювання пов'язані з обміном речовин, на третьому – травми.

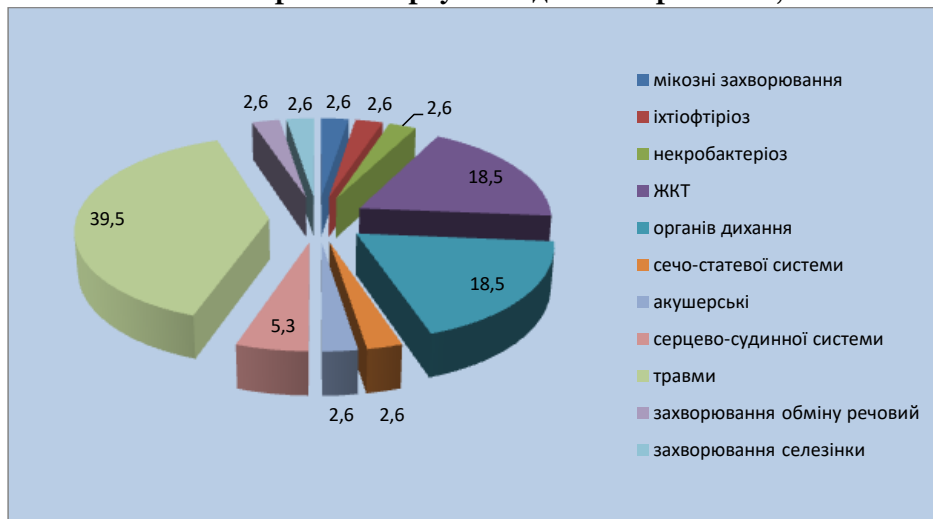
Аналіз загибелі тварин зоопарку по видах захворювання.

Таблиця № 4

Захворювання	Загинуло	%
Мікозні захворювання	1	2.6
Іхтіофторіоз	1	2.6
Некробактеріоз	1	2.6
ШКТ	7	18.5
Органів дихання	7	18.5
Сечо-статевої системи	1	2.6
Акушерські	1	2.6
Серцево-судинної системи	2	5.3
Травми	15	39.5
Захворювання обміну речовин	1	2.6
Захворювання селезінки	1	2.6
Всього по зоопарку	38	100

Аналізуючи дані таблиці №2, робимо висновок, що серед тварин зоопарку найбільший відсоток смертності тварин пов'язаний з травмами, захворюваннями органів дихання та шлунково-кишкового тракту.

Загибель тварин зоопарку по видах захворювання, %

Вибраковка тварин

За звітний період було вибрано таку кількість тварин: копитні – 16 особин, птахи – 1 особина.

Імобілізація тварин

Таблиця № 5

№	Вид тварини	Кількість	Причина проведення імобілізації
1.	Кінь робочий	1	Обробка рани, накладання швів
2.	Зебу	1	Розчистка та обрізання ратиць
3.	Антилопа Ньяла	1	Розчистка та обрізання ратиць
4.	Худоба шотландська	1	Транспортування
5.	Зебра	1	Огляд кінцівок, розчистка та обрізання копит
6.	Вівця гривиста	1	Розчистка та обрізання ратиць
7.	Вівця гривиста	1	Накладання гіпсової пов'язки
8.	Вівця гривиста	2	Розчистка та обрізання ратиць
9.	Худоба шотландська	1	Транспортування
10.	Худоба шотландська	1	Транспортування
11.	Худоба шотландська	1	Транспортування
12.	Каракал	1	Ампутація кінцівки
13.	Худоба шотландська	1	Транспортування
14.	Кінь Пржевальського	1	Розчистка та обрізання копит
15.	Зебу	1	Розчистка та обрізання ратиць
16.	Каракал	1	Ампутація залишків кінцівки
17.	Худоба шотландська	3	Розчистка та обрізання ратиць
18.	Вівця гривиста	1	Розчистка та обрізання ратиць
19.	Леопард далекосхідний	1	Ампутація хвоста
20.	Леопард далекосхідний	1	Повторне накладання швів
21.	Вівця гривиста	2	Розчистка та обрізання ратиць
	Всього	25	

Відомості про загиблих тварин

Таблиця 6

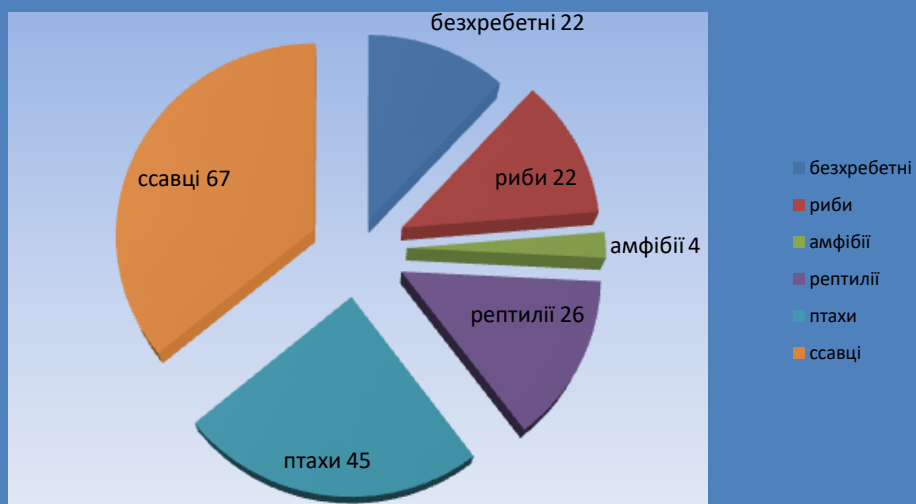
№	Вид тварини	Вік	Стать	Причина падежу	Кількість
1. Відділ акватерраріум					
1.	Амфіпріон	-	-	Травми несумісні із життям	3
2.	Карп кої	-	-	Травми несумісні із життям	1
3.	Хроміс зелений	-	-	Травми несумісні із життям	1
4.	Гепатус синій	-	-	Травми несумісні із життям	1
5.	Лорі товстий	-	самка	Ниркова недостатність	1
6.	Удав собакоголовий	-	самець	Атрофія внутрішніх органів	1
7.	Крилатка	-	-	Травми несумісні із життям	1
8.	Мастацембел	-	самка	Іхтіофтіріоз	1
9.	Мастацембел	-	самка	Мікоз	1
2. Відділ птахи					
1.	Канюк	-	самка	Інфекційна пневмонія	2
2.	Канюк	-	самка	Пневмонія	1
3.	Лебідь шипун	-	самець	Пневмонія	1

4.	Ібіс священний	2018	самка	Травма голови і шиї	1
5.	Ібіс священний	2018	самець	Травма голови і шиї	1
6.	Пугач	2018	самка	Травми несумісні із життям	1
7.	Ара солдатський			Гастроентерит	1
8.	Журавель вінценосний		самка	Травми несумісні із життям	1
9.	Ібіс червоний		самець	Травми несумісні із життям	1
10.	Лебідь шипун	-	самець	Травма голови і шиї нанесені іншою твариною	1
11.	Нанду		самка	Відкритий перелом гомілкової кістки	1
3. Відділ віварій та домашні тварини					
1.	Вівця Якоба	2010	самка	Патологічні роди	1
2.	Кеклик	-	самець	Жирове переродження печінки	1
3.	Голуб гвінейський		самець	Гастроентерит	1
4.	Голуб гвінейський		самка	Гастроентерит	1
5.	Голуб гвінейський		самка	Гастроентерит	1
6.	Вівця звичайна	2009	самка	Тимпанія	1
4. Відділ хижі					
1.	Лев африканський	2006	самець	Хронічний спленіт	1
2.	Лисиця звичайна	2006	самець	Інфаркт міокарда	1
3.	Носуха		самка	Пневмонія	1
4.	Носуха	2014	самець	Пропадаюча виразка шлунка	1
5.	Носуха	2006	самка	Інтоксикація організму внаслідок пневмонії	1
5. Відділ копитні					
1.	Зебра Чапмана		самець	Травми шиї і голови, розрив яремної вени	1
6. Відділ кінний двір					
1.	Альпака		самка	Сепсис	1

Порівняльні дані по систематичним групам станом на 31.12.2019р.

Таксономічна група	Кількість видів	Кількість екземплярів	Кількість рідкісних видів	
			Червона книга України	Міжнародна Червона книга
Безхребетні	22	29+	-	-
Риби	22	140	-	1
Амфібії	4	42	-	3
Рептилії	26	51	-	8
Птахи	45	263	8	43
Ссавці	67	376	2	49
Всього	186	901	10	104

Співвідношення кількості таксономічних груп в колекції

Систематичний список тварин Рівненського зоологічного парку на 31.12.2019 року.

Тип КИШКОВОПОРОЖНИННІ (COELENTERATA)			
Клас КОРАЛОВІ ПОЛІПИ (ANTHOZOA)			
Підклас ВОСЬМИПРОМЕНЕВІ КОРАЛИ (OCTOCORALLIA)			
Ряд АЛЬЦІОНАРІЇ (М'ЯКІ КОРАЛИ) (ALCYONACEA)			
Родина Альціоніди (Alcyoniidae)			
1.	Сінулярія	<i>Sinularia sp.</i>	колонія
2.	Сінулярія вухата	<i>Sinularia dura</i>	колонія
Родина Ксеніди (Xenidae)			
3.	Пульсуючий корал Ксенія	<i>Xenia sp.</i>	колонія
Підклас ШЕСТИПРОМЕНЕВІ КОРАЛИ (HEXACORALLIA)			
Ряд ЗОАНТАРІЇ (ZOANTHARIA)			
Родина Зоантії (Zoantharidae)			
4.	Протополітоя	<i>Protopolythoa sp.</i>	колонія
Тип МОЛЮСКИ (MOLLUSCA)			
Клас ЧЕРЕВОНОГІ (GASTROPODA)			
Ряд ЛЕГЕНЕВІ (PULMONATA)			
Родина Катущки (Achatinidae)			
5.	Ахатіна	<i>Achatina sp.</i>	23
Тип ЧЛЕНИСТОНОГІ (ARTHROPODA)			
Клас ПАВУКОПОДІБНІ (ARACHNIDA)			
Ряд СКОРПІОНИ (SCORPIONES)			
Родина Скорпіони (Scorpionidae)			
6.	Скорпіон імператорський	<i>Pandinus imperator</i>	1/0
Ряд ПАВУКИ (ARANEI)			
Родина Справжні павуки-птахоїди (Theraphosidae)			
7.	Павук-птахоїд	<i>Lasiodora cristata</i>	1
8.	Павук-птахоїд	<i>Lasiodora parahybana</i>	1
9.	Павук-птахоїд	<i>Brahypelma smithi</i>	2
10.	Павук-птахоїд	<i>Brahypelma boehmei</i>	1
Клас КОМАХИ (INSECTA)			
Ряд ТАРГАНОВІ (BLATTODEA)			
Родина Таргани (Blattidae)			
11.	Тарган мармуровий	<i>Nauphoeta cinerea</i>	культура
12.	Тарган американський	<i>Periplaneta americana</i>	культура
13.	Тарган лісовий	<i>Blaberus craniifer</i>	культура
14.	Тарган оранжевоголовий	<i>Eublaberus posticus</i>	культура
15.	Тарган мадагаскарський шиплячий	<i>Gromphadorrhina portentosa</i>	культура
16.	Тарган аргентинський	<i>Blaptica dubia</i>	культура

Отформатировано: украинский

Отформатировано: украинский

Отформатировано: украинский

17.	Тарган туркменський	<i>Shelfordella tartara</i>	культура
Ряд ПАЛИЧНИКИ (PHASMODPTERA)			
Родина Справжні палочники (Phasmatidae)			
18.	Палочник в'єтнамський	<i>Baculum extradentatus</i>	культура
Ряд ПРЯМОКРИЛІ (ORTHOPTERA)			
Родина Справжні цвіркуні (Gryllidae)			
19.	Цвіркун банановий	<i>Gryllus sp.</i>	культура
Ряд НАПІВТВЕРДОКРИЛІ (HEMIPTERA)			
Родина Клопи (Reduviidae)			
20.	Клоп хижий плямистий	<i>Platyeris biguttata</i>	культура
Ряд ТВЕРДОКРИЛІ (COLEOPTERA)			
Родина Чорнотілки (Tenebrionidae)			
21.	Великий борошняний хрущак	<i>Zophobas morio</i>	культура
22.	Малий борошняний хрущак	<i>Akis spec.</i>	культура
Тун ХОРДОВІ (CHORDATA)			
Клас РИБИ (PISCES)			
Ряд ХВОСТОКОЛОПОДІБНІ (DASYATIFORMES)			
Родина Річкові хвостокі (Potamotrygonidae)			
23.	Хвостокі моторо	<i>Potamotrygon motoro</i>	1/2
Ряд АРАВАНОПОДІБНІ (OSTEOGLOSSIFORMES)			
Родина Араванові (Osteoglossidae)			
24.	Аравана світла	<i>Osteoglossum bicirrhosum</i>	1
Ряд КАРПОПОДІБНІ (CYPRINIFORMES)			
Родина Піранієві (Serrasalminidae)			
25.	Паку темний	<i>Colossoma brahypoium</i>	9
Родина Карпові (Cyprinidae)			
26.	Барбус вишневий	<i>Barbus titteya</i>	15
27.	Карп кольоровий (Koi)	<i>Cyprinus carpio var.koi</i>	19
28.	Кардинал	<i>Tanichthys albonubes</i>	10
Ряд СОМОПОДІБНІ (SILURIFORMES)			
Родина Кларієві (Clariidae)			
29.	Кларіас	<i>Clarias sp.</i>	4
Родина Перистовусі соми			
30.	Синодонт флаговий	<i>Synodontis nigriventris</i>	1
Родина Плоскоголові соми (Pimelodidae)			

31.	Сом плоскоголовий червонохвостий	<i>Phractocephalus hemiopterus</i>	1
Родина Кольчужні соми (Loricariidae)			
32.	Анциструс звичайний	<i>Ancistrus dolichopterus</i>	10
33.	Птеригопліхт парчовий	<i>Pterygoplichthys gibbiceps</i>	5
Ряд ОКУНЕПОДІБНІ (PERCIFORMES)			
Родина Цихлові (Cichlidae)			
34.	Цихлазома чорносмуга	<i>Cichlasoma nigrofasciatum</i>	38
35.	Цихлазома папугова	<i>Cichlasoma psittacus</i>	2
Родина Помацентрові (Pomacentridae)			
36.	Риба-клоун	<i>Amphiprion ocellaris</i>	6
37.	Хроміс зелений	<i>Chromis viridis</i>	1
38.	Хризиптера жовто- блакитна	<i>Chrysiptera hemicyanea</i>	4
Родина Хірургові (Acanthuridae)			
39.	Хірург	<i>Acanthurus pyroferus</i>	1
40.	Хепатус синій	<i>Paracanthurus hepatus</i>	6
41.	Зебрасома скопас	<i>Zebrasoma scopas</i>	1
42.	Зебрасома вітрильна Дежардена	<i>Zebrasoma desjardinii</i>	1
Родина Сіганові (Siganidae)			
43.	Лисиця жовта	<i>Siganus vulpinus</i>	1
Ряд ХОБОТНОРИЛОПОДІБНІ (MASTACEMBELIFORMES)			
Родина Хоботнорили (Mastacembelidae)			
44.	Мастацембел червоносмугий	<i>Mastacembelus erythrotaenia</i>	1
Клас АМФІБІЇ (AMPHIBIA)			
Ряд БЕЗХВОСТІ ЗЕМНОВОДНІ (ANURA)			
Родина Піпові (Pipidae)			
45.	Жаба шпорцева	<i>Xenopus laevis</i>	32
Родина Ропухові (Bufonidae)			
46.	Ропуха-ага	<i>Bufo marinus</i>	2
Родина Квакші (Hylidae)			
47.	Квакша австралійська блакитна	<i>Litoria caerulea</i>	2
48.	Квакша бразильська	<i>Trachycephalus typhonius</i>	6
Клас РЕПТИЛІЇ (REPTILIA)			
Ряд ЧЕРЕПАХИ (CHELONIA)			
Родина Прісноводні черепахи (Emydidae)			
49.	Черепаха європейська болотяна	<i>Emys orbicularis</i>	2
50.	Черепаха каспійська	<i>Mauremys caspica</i>	0/1
51.	Черепаха червоновуха	<i>Pseudemys scripta</i>	1/2

Родина Сухопутні черепахи (Testudinidae)			
52.	Черепаха середньоазійська	<i>Agrionemys horsfieldi</i>	1/2
53.	Черепаха шпороносна	<i>Geochelone sulcata</i>	1/1
Родина Трьохкіготні черепахи (Trionychidae)			
54.	Тріонікс китайський	<i>Trionyx sinensis</i>	1/1
Ряд КРОКОДИЛИ (CROCODILIA)			
Родина Алігатори (Alligatoridae)			
55.	Кайман крокодиловий	<i>Caiman crocodylus</i>	0/2
Ряд ЛУСКАТИ (SQUAMATA)			
Родина Геконові (Gekkonidae)			
56.	Еублефар плямистий	<i>Eublepharis macularius</i>	0/1
57.	Гекон смугастий	<i>Gekko vittatus</i>	1/0
Родина Хамелеонові (Chamaeleonidae)			
58.	Хамелеон єменський	<i>Chamaeleo calyptratus</i>	0/1
Родина Ігуанові (Iguanidae)			
59.	Ігуана зелена	<i>Iguana iguana</i>	1/1
Родина Варанові (Varanidae)			
60.	Варан смугастий	<i>Varanus salvator</i>	1
Родина Несправжньоногі змії (Boidae)			
61.	Удав звичайний	<i>Boa constrictor</i>	1/0
62.	Удав імператорський	<i>Boa constrictor imperator</i>	1
63.	Удав собакоголовий	<i>Corallus caninus</i>	0/1
64.	Удав садовий	<i>Corallus enydris</i>	1/0
65.	Анаконда паргвайська	<i>Eunectes notaeus</i>	1/2/3
66.	Пітон тигровий	<i>Python molurus</i>	1/1
67.	Пітон тигровий гранітний	<i>Python molurus</i>	0/1
68.	Пітон королівський	<i>Python regius</i>	2/1/3
Родина Вужеподібні змії (Colubridae)			
69.	Змія королівська каліфорнійська	<i>Lampropeltis getulus californiae</i>	0/1
70.	Змія королівська каліфорнійська (альбінос)	<i>Lampropeltis getulus californiae var. alba</i>	1/0
71.	Змія королівська гірська вудіні	<i>Lampropeltis pyromelana woodini</i>	0/1
72.	Змія молочна Кемпбела	<i>Lampropeltis triangulum campbelli</i>	0/1
73.	Змія молочна гондураська	<i>Lampropeltis triangulum hondurensis</i>	2/1/3
74.	Змія молочна сіналойська	<i>Lampropeltis triangulum sinaloae</i>	0/1

Клас ПТАХИ (AVES)			
Ряд СТРАУСОПОДІБНІ (STRUTHIONIFORMES)			
Родина Страусові (Struthionidae)			
75.	Страус	<i>Struthio camelus</i>	1/1
Ряд НАНДУПОДІБНІ (RHEIFORMES)			
Родина Нанду (Rheidae)			
76.	Нанду звичайний	<i>Rhea americana</i>	2/0
Ряд КАЗУАРОПОДІБНІ (CASUARIFORMES)			
Родина Ему (Dromaiidae)			
77.	Ему	<i>Dromaius novaehollandiae</i>	1/1
Ряд ПЕЛІКАНОПОДІБНІ (PELECANIFORMES)			
Родина Пеліканові (Pelecanidae)			
78.	Пелікан розжевий	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	2/3/1
Родина Бакланові (Phalacrocoracidae)			
79.	Баклан великий	<i>Phalacrocorax carbo</i>	1/1
Ряд ЛЕЛЕКОПОДІБНІ (CICONIFORMES)			
Родина Чаплеві (Ardeidae)			
80.	Чапля сіра	<i>Ardea cinerea</i>	1
Родина Лелекові (Ciconiidae)			
81.	Лелека білий	<i>Ciconia ciconia</i>	17
Родина Ібісові (Threskiornithidae)			
82.	Ібіс священний	<i>Threskiornis aethiopicus</i>	2/4/15
83.	Ібіс червоний	<i>Eudocimus ruber</i>	0/1
Ряд ГУСЕПОДІБНІ (ANSERIFORMES)			
Родина Качині (Anatidae)			
84.	Лебідь-шипун	<i>Cygnus olor</i>	2/2/2
85.	Лебідь чорний	<i>Cygnus atratus</i>	1/1
86.	Гуска білолоба	<i>Anser albifrons</i>	0/2
87.	Гуска сіра	<i>Anser anser</i>	1/3
88.	Гуска біла (полярна)	<i>Anser caerulescens</i>	2/1
89.	Гуска гірська	<i>Anser indicus</i>	1/1
90.	Казарка канадська атлантична	<i>Branta canadensis canadensis</i>	2/3
91.	Казарка білощока	<i>Branta leucopsis</i>	0/1
92.	Гуска куряча	<i>Cereopsis novaehollandiae</i>	0/1
93.	Огар	<i>Tadorna ferruginea</i>	2/4
94.	Мандаринка	<i>Aix galericulata</i>	5/7
95.	Бігунок індійський	<i>Anas platyrhynchos dom.</i>	2/2
96.	Крижень звичайний	<i>Anas platyrhynchos</i>	4/0

Ряд СОКОЛОПОДІБНІ (FALCONIFORMES)

Родина Яструбині (Accipitridae)

97.	Орлан-білохвіст	<i>Haliaeetus albicilla</i>	2
98.	Гриф чорний	<i>Aegypius monachus</i>	1/1
99.	Сип білоголовий	<i>Gyps fulvus</i>	1
100.	Канюк звичайний	<i>Buteo buteo</i>	3
101.	Могильник	<i>Aquila heliaca</i>	1

Ряд КУРОПОДІБНІ (GALLIFORMES)

Родина Фазанові (Phasianidae)

102.	Кеклик	<i>Alectoris chukar</i>	2/1
103.	Фазан золотий	<i>Chrysolophus pictus</i>	2/3
104.	Пава звичайна	<i>Pavo cristatus</i>	2/3

Ряд ЖУРАВЛЕПОДІБНІ (GRUIFORMES)

Родина Журавлині (Gruidae)

105.	Журавель віценосний	<i>Balearica regulorum</i>	2/2
------	---------------------	----------------------------	-----

Родина Пастушкові (Rallidae)

106.	Султанка каспійська	<i>Porphyrio porphyrio seistanicus</i>	6
------	---------------------	--	---

Ряд ГОЛУБОПОДІБНІ (COLUMBIFORMES)

Родина Голубині (Columbidae)

107.	Голуб павичевий	<i>Columba livia</i>	3/3/4
------	-----------------	----------------------	-------

Ряд ПАПУГОПОДІБНІ (PSITTACIFORMES)

Родина Папугові (Psittacidae)

108.	Какаду білочубий	<i>Cacatua alba</i>	1/0
109.	Корела	<i>Nymphicus hollandicus</i>	1/3
110.	Папуга шляхетний	<i>Eclectus roratus</i>	1/1
111.	Папуга хвилястий	<i>Melopsittacus undulatus</i>	20/31
112.	Нерозлучник рожевощокий	<i>Agapornis roseicollis</i>	1/1
113.	Ара синьожовтий	<i>Ara ararauna</i>	1/1
114.	Ара солдатський	<i>Ara militaris mexicana</i>	1/1
115.	Ара зеленокрилий	<i>Ara chloroptera</i>	1/1
116.	Папуга-монах (каліма)	<i>Myiopsitta monachus</i>	43

Ряд СОВОПОДІБНІ (STRIGIFORMES)

Родина Сипухові (Tytonidae)

117.	Сипуха	<i>Tyto alba</i>	1/1
------	--------	------------------	-----

Родина Справжні сови (Strigidae)

118.	Пугач	<i>Bubo bubo</i>	1/1/1
119.	Сова сіра	<i>Strix aluco</i>	1

Клас ССАВЦІ (MAMMALIA)			
Ряд СУМЧАСТІ (MARSUPIALIA)			
Родина Сумчасті летяги (Petauridae)			
120.	Цукровий літаючий поссум	<i>Petaurus breviceps</i>	2/1
Родина Кенгурові (Macropodidae)			
121.	Кенгуру рудий	<i>Macropus rufus</i>	2/1
Ряд КОМАХОЇДНІ (INSECTIVORA)			
Родина Їжаків (Erinaceidae)			
122.	Їжак африканський	<i>Atelerix sp.</i>	1/1
Ряд РУКОКРИЛІ (CHIROPTERA)			
Родина Криланові (Pteropodidae)			
123.	Крилан нільський	<i>Rousettus aegyptiacus</i>	11/20/3
Ряд ПРИМАТИ (PRIMATES)			
Родина Лемурові (Lemuridae)			
124.	Лемур котячий	<i>Lemur catta</i>	4/6
125.	Варі чорно-білий	<i>Varecia variegata variegata</i>	1/2
Родина Лорієві (Lorisidae)			
126.	Лорі товстий	<i>Nycticebus coucang</i>	1/0
Родина Ігрункові (Callitrichidae)			
127.	Ігрунка звичайна	<i>Callithrix jacchus</i>	2/1/4
128.	Мармозетка карликова	<i>Callithrix pygmaea</i>	4/3
129.	Ігрунка лєвова золотистоголова	<i>Leontopitecus chrysomelas</i>	1/1
130.	Тамарин імператорський	<i>Saguinus imperator subgriseus</i>	2/0/1
131.	Тамарин червонорукий	<i>Saguinus midas</i>	1/1
132.	Тамарин єдиновий	<i>Saguinus oedipus</i>	1/1/2
Родина Капуцинові (Cebidae)			
133.	Капуцин бурий	<i>Cebus apella</i>	2/2
134.	Саймірі звичайний	<i>Saimiri sciureus</i>	4/2
Родина Мартишкові (Cercopithecidae)			
135.	Макака японська	<i>Macaca fuscata</i>	1/5
136.	Мангобей червоноголовий	<i>Cercocebus torquatus torquatus</i>	1/1
137.	Павіан гамадрил	<i>Papio hamadryas hamadryas</i>	2/10/1
138.	Павіан анубіс	<i>Papio hamadryas anubis</i>	1/4
139.	Мартишка зелена	<i>Cercopithecus sabaeus</i>	1/2
Ряд НЕПОВНОЗУБІ (EDENTATA)			
Родина Лінивцеві (Bradypodidae)			
140.	Лінивець двопалий	<i>Choloepus didactylus</i>	1/1

Родина Броненосцеві (Dasypodidae)			
141.	Броненосець шаровидний	<i>Tolypeutes matacus</i>	1/0
Ряд ГРИЗУНИ (RODENTIA)			
Родина Дикобразові (Hystriidae)			
142.	Дикобраз індійський	<i>Hystrix indica</i>	2/0
Родина Американські дикобрази (Erethizontidae)			
143.	Дикобраз чіпкохвостий	<i>Coendou prehensilis</i>	1/0
Родина Свинкові (Caviidae)			
144.	Мара патагонська	<i>Dolichotis patagonium</i>	1/2/4
Родина Водосвинкові (Hydrochoeridae)			
145.	Капібара	<i>Hydrochoerus hydrochaeris</i>	2/2
Родина Агутієві (Dasyproctidae)			
146.	Пака	<i>Agouti paca</i>	1/1
Родина Шиншилові (Chinchillidae)			
147.	Шиншила	<i>Chinchilla laniger var.dom</i>	2/2
Родина Нутрієві (Myocastoridae)			
148.	Нутрія	<i>Myocastor coypus</i>	3/5/22
Родина Восьмизубові (Octodontidae)			
149.	Дегу	<i>Octodon degus</i>	9/16
Ряд ХИЖІ (CARNIVORA)			
Родина Собачі (Canidae)			
150.	Вовк сірий	<i>Canis lupus</i>	4/0
151.	Фенек	<i>Vulpes zerda</i>	1/1
Родина Ёотові (Procyonidae)			
152.	Носуха	<i>Nasua nasua</i>	2/7
153.	Кінкажу	<i>Potos flavus</i>	1/2/1
154.	Ёот-полоскун	<i>Procyon lotor</i>	2/2
Родина Віверові (Viverridae)			
155.	Суріката	<i>Suricata suricata</i>	3/2
Родина Котячі (Felidae)			
156.	Пума	<i>Felis concolor</i>	1/1
157.	Рись європейська	<i>Felis lynx lynx</i>	2/1
158.	Сервал	<i>Felis serval</i>	1/2
159.	Лев африканський	<i>Panthera leo</i>	1/3
160.	Леопард далекосхідний	<i>Panthera pardus orientalis</i>	1/4
161.	Тигр амурський	<i>Panthera tigris altaica</i>	1/1
Ряд НЕПАРНОКОПИТНІ (PERISSODACTYLA)			
Родина Коневі (Equidae)			
162.	Осел домашній	<i>Equus asinus dom.</i>	1/1

163.	Зебра Чапмана	<i>Equus burchelli chapmani</i>	2/0
164.	Поні	<i>Equus caballus</i>	2/7
165.	Кінь Пржевальського	<i>Equus przewalskii</i>	1/1
Родина Тапірові (Tapiridae)			
166.	Тапір рівнинний	<i>Tapirus terrestris</i>	0/1
Ряд ДАМАНИ (HYRACOIDEA)			
Родина Дамани (Procaviidae)			
167.	Даман капський	<i>Procavia capensis</i>	4/0
Ряд ПАРНОКОПИТНІ (ARTIODACTYLA)			
Родина Свинячі (Suidae)			
168.	Свиня в'єтнамська звислочерева	<i>Sus scrofa</i>	2/3
Родина Пекарієві (Tayassuidae)			
169.	Пекарі ошийниковий	<i>Tayassu tajacu</i>	9/2
Родина Верблюдові (Camelidae)			
170.	Верблюд двогорбий	<i>Camelus bactrianus dom.</i>	1/1
171.	Лама	<i>Lama glama</i>	1/4
172.	Гуанако	<i>Lama guanicoe</i>	2/2
173.	Альпака	<i>Vicugna pacos</i>	1/2
Родина Оленеві (Cervidae)			
174.	Олень благородний	<i>Cervus elaphus</i>	2/1
Родина Порожнистоногі (Bovidae)			
175.	Ньяла	<i>Tragelaphus angasii</i>	1/3
176.	Як домашній	<i>Bos mutus var.dom</i>	3/2
177.	Зебу	<i>Bos taurus indicus</i>	0/1
178.	Ватусі	<i>Bos taurus macroceros</i>	2/4
179.	Худоба шотландська	<i>Bos taurus taurus</i>	1/2
180.	Гну білохвостий	<i>Connochaetes gnou</i>	1/1
181.	Коза валійська чорношия	<i>Capra hircus hircus</i>	2/1
182.	Коза карликова нігерійська	<i>Capra hircus hircus</i>	5/8
183.	Баран гривистий	<i>Ammotragus lervia</i>	4/6
184.	Вівця чотирирога Якоба	<i>Ovis aries aries</i>	2/7
185.	Вівця камерунська	<i>Ovis aries aries</i>	6/9
186.	Вівця карликова	<i>Ovis aries aries ouessant</i>	4/3

Перелік видів диких та домашніх тварин, в яких було отримане потомство у 2019 року.

Тип МОЛЮСКИ (MOLLUSCA)			
Клас ЧЕРЕВОНОГІ (GASTROPODA)			
Ряд ЛЕГЕНЕВІ (PULMONATA)			
Родина Катушки (Achatinidae)			
1.	Ахатіна	Achatina sp.	20
Клас КОМАХИ (INSECTA)			
Ряд ТАРГАНОВІ (BLATTODEA)			
Родина Таргани (Blattidae)			
2.	Тарган мармуровий	Nauphoeta cinerea	культура
3.	Тарган американський	Periplaneta americana	культура
4.	Тарган лісовий	Blaberus craniifer	культура
5.	Тарган оранжевоголовий	Eublaberus posticus	культура
6.	Тарган мадагаскарський шиплячий	Gromphadorrhina portentosa	культура
7.	Тарган аргентинський	Blaptica dubia	культура
8.	Тарган туркменський	Shelfordella tartara	культура
Ряд ПРЯМОКРИЛІ (ORTHOPTERA)			
Родина Справжні цвіркуні (Gryllidae)			
9.	Цвіркун банановий	Gryllus sp.	культура
Ряд НАПІВТВЕРДОКРИЛІ (HEMIPTERA)			
Родина Клопи (Reduviidae)			
10.	Клоп хижий плямистий	Platyeris biguttata	культура
Ряд ТВЕРДОКРИЛІ (COLEOPTERA)			
Родина Чорнотілки (Tenebrionidae)			
11.	Великий борошняний хрущак	Zophobas morio	культура
12.	Малий борошняний хрущак	Akis spec.	культура
Тип ХОРДОВІ (CHORDATA)			
Клас РИБИ (PISCES)			
Ряд ОКУНЕПОДІБНІ (PERCIFORMES)			
Родина Цихлові (Cichlidae)			
13.	Цихлазома чорносмуга	Cichlasoma nigrofasciatum	38
Клас АМФІБІЇ (AMPHIBIA)			
Ряд БЕЗХВОСТІ ЗЕМНОВОДНІ (ANURA)			
Родина Пінові (Pipidae)			
14.	Жаба шпорцева	Xenopus laevis	32
Клас ПТАХИ (AVES)			
Ряд КАЗУАРОПОДІБНІ (CASUARIFORMES)			
Родина Ему (Dromaiidae)			
15.	Ему	Dromaius novaehollandiae	2 (не вижило 2)
Ряд ЛЕЛЕКОПОДІБНІ (CICONIFORMES)			
Родина Лелекові (Ciconiidae)			
16.	Лелека білий	Ciconia ciconia	3 (не вижило 1)

Родина Ібісові (Threskiornithidae)			
17.	Ібіс священний	<i>Threskiornis aethiopicus</i>	4
Ряд ГУСЕПОДІБНІ (ANSERIFORMES)			
Родина Качині (Anatidae)			
18.	Огар	<i>Tadorna ferruginea</i>	9
19.	Мандаринка	<i>Aix galericulata</i>	10 (не вижило 5)
Ряд ГОЛУБОПОДІБНІ (COLUMBIFORMES)			
Родина Голубині (Columbidae)			
20.	Голуб павичевий	<i>Columba livia</i>	3
Ряд ПАПУГОПОДІБНІ (PSITTACIFORMES)			
Родина Папугові (Psittacidae)			
21.	Папуга хвилястий	<i>Melopsittacus undulatus</i>	21 (не вижило 8)
22.	Папуга-монах (каліта)	<i>Myiopsitta monachus</i>	10 (не вижило 3)
Ряд СОВОПОДІБНІ (STRIGIFORMES)			
Родина Справжні сови (Strigidae)			
23.	Пугач	<i>Bubo bubo</i>	2 (не вижило 2)
Клас ССАВЦІ (MAMMALIA)			
Ряд СУМЧАСТІ (MARSUPIALIA)			
Родина Кенгурові (Macropodidae)			
24.	Кенгуру рудий	<i>Macropus rufus</i>	2 (не вижило 1)
Ряд РУКОКРИЛІ (CHIROPTERA)			
Родина Криланові (Pteropodidae)			
25.	Крилан нільський	<i>Rousettus aegyptiacus</i>	3
Ряд ПРИМАТИ (PRIMATES)			
Родина Лемурові (Lemuridae)			
26.	Лемур котячий	<i>Lemur catta</i>	5
Родина Ізрункові (Callitrichidae)			
27.	Ізрунка звичайна	<i>Callithrix jacchus</i>	6 (не вижило 2)
28.	Мармозетка карликова	<i>Callithrix pygmaea</i>	3 (не вижило 3)
29.	Тамарин едіповий	<i>Saguinus oedipus</i>	2
Родина Мартишкові (Cercopithecidae)			
30.	Павіан гамадрил	<i>Papio hamadryas hamadryas</i>	3
31.	Павіан анубіс	<i>Papio hamadryas anubis</i>	1
Ряд ГРИЗУНИ (RODENTIA)			
Родина Свинкові (Caviidae)			
32.	Мара патагонська	<i>Dolichotis patagonium</i>	2
Родина Нутрієві (Myocastoridae)			
33.	Нутрія	<i>Myocastor coypus</i>	21
Родина Восьмизубові (Octodontidae)			
34.	Дегу	<i>Octodon degus</i>	16

Ряд ХИЖІ (CARNIVORA)			
Родина Ёотові (Procyonidae)			
35.	Носуха	<i>Nasua nasua</i>	8 (не вижило 2)
36.	Кінкажу	<i>Potos flavus</i>	2
Родина Котячі (Felidae)			
37.	Пума	<i>Felis concolor</i>	2
38.	Сервал	<i>Felis serval</i>	8 (не вижило 3)
39.	Леопард далекосхідний	<i>Panthera pardus orientalis</i>	2
Ряд ПАРНОКОПИТНІ (ARTIODACTYLA)			
Родина Свинячі (Suidae)			
40.	Свиня в'єтнамська звислочерева	<i>Sus scrofa</i>	58 (не вижило 8)
Родина Верблюдові (Camelidae)			
41.	Лама	<i>Lama glama</i>	2 (не вижило 1)
42.	Гуанако	<i>Lama guanicoe</i>	2
Родина Порожнистоногі (Bovidae)			
43.	Ньяла	<i>Tragelaphus angasii</i>	1
44.	Як домашній	<i>Bos mutus var.dom</i>	1
45.	Ватусі	<i>Bos taurus macroceros</i>	2
46.	Худоба шотландська	<i>Bos taurus taurus</i>	1
47.	Коза валлійська чорношия	<i>Capra hircus hircus</i>	2 (не вижило 2)
48.	Коза карликова нігерійська	<i>Capra hircus hircus</i>	15 (не вижило 9)
49.	Баран гривистий	<i>Ammotragus lervia</i>	9 (не вижило 8)
50.	Вівця чотирирога Якоба	<i>Ovis aries aries</i>	9 (не вижило 5)
51.	Вівця камерунська	<i>Ovis aries aries</i>	11 (не вижило 4)
52.	Вівця карликова	<i>Ovis aries aries ouessant</i>	2

